

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 125, ЧИСЛО 32, П'ЯТНИЦЯ, 10 СЕРПНЯ 2018 РОКУ

1893

Vol. 125, No. 32, FRIDAY, AUGUST 10, 2018

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Чого бракує Європі

Петро Часто

Дай, Боже, помилитися, але, виглядає, дуже скоро вже ніхто не зможе зрозуміти, що відбувається в світі, навіть в європейському. Так ми тішилися, що бурхливий розвиток електроніки, нанотехнологій відкриє доступ до безмежного багатства інформації. А виявляється – чим більше інформації, тим більше туману в людських головах, тим менше ясности, менше істинного знання, менше правди.

„Мораль об'єднує людей у певну більшість через спільні цінності. Сьогодні сама цінність належати до більшості викликає сумнів. Слова набирають подвійних значень. Ми вже не можемо однозначно сказати, що означає мати свободу, що таке суспільне благо, що є правдою? Базові камені більшості піддаються сумніву, навіть я б сказав, атакуються. І в цьому суть постправди, постморалі... Оскільки мораль – те, що нас об'єднує в більшість – опинилась під атакою, то руйнується і демократія. Суть демократії у волі більшості. Але більшість – тепер це неправильно. Треба боротися з більшістю, бо це несвобода, диктатура. Руйнуючи більшість, постмораль руйнує демократію“, – це пише людина, котра за самою своєю посадою повинна б вірити в краще майбутнє – директор Українського інституту майбутнього Віктор Андрусів.

А скільки болю й гіркоти у цих словах одного з найпопулярніших українських письменників, Сергія Жадана: „Світ не стає гіршим з однієї простої причини – гірше вже не буває. Цинічніше не буває. І продажніше не буває. І безвідповідальніше теж. Велика спокуса – не перейматися чужими проблемами. Проблем надто багато, на них не вистачить ні сил, ні серця. З несправедливістю важко боротись, якщо вона не стосується тебе особисто...“.

А може, ця похмура, неприваблива, відштовхуюча зовнішня картина сучасного світу має якийсь позитивний сенс? Може, людина занадто багато уваги відляє всьому довколишньому і занадто мало – самій собі? Писав же колись геній психоаналізи Карл Густав Юнг: „Хто дивиться поза себе, то спить, хто починає вдивлятися у власну сутність, прокидається...“.

Але що значить – прокинутися? Почати жити виключно для себе? Один гребе під себе день і ніч, не може ніяк напхати живіт, насититися грішми, багатством, славою. Тим часом інший – готовий останньою скибкою хліба поділитися з ближнім. Хто з них двох у більшій мірі живе для себе? Це „для себе“ розуміється дуже й дуже по-різному, на різних рівнях самосвідомості.

Рідкісний за глибиною і за духовною силою моральний імператив залишив по собі незабутній Вацлав Гавел: „Ні ви не врятуєте світу, ні я його не врятую, ніхто його не врятує. Але від цього наш обов'язок не змінюється – жити і діяти так, немов би ми були в змозі його вря-

(Закінчення на стор. 16)

УПЦ США виповнилося 100 років

Хресний хід на честь 100-річчя Української Православної Церкви США. (Фото: Олена Лимар)

Левко Хмельковський

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерзі. – 26-28 липня Українська Православна Церква (УПЦ) США відзначила своє 100-річчя та 1030-ліття Хрещення Київської Руси-України. На триденні святкування приїхали гості з усіх куточків США, а також з Канади та України.

26 липня у залі виставок Консисторії УПЦ

США урочисто відкрили ювілейну виставку „Українське православ'я у Новому світі: 100 років у США“, яку підготував Український Історично-Освітній Центр (директор Наталя Гончаренко).

Одночасно відбувся з'їзд Української Православної Ліги, на який приїхало багато моло-

(Закінчення на стор. 8)

Президент України подякував державному секретарю США

КИЇВ. – 8 серпня Президент України Петро Порошенко мав телефонну розмову з Державним секретарем США Майком Помпео. Сторони підтримали підходи до подальшої протидії російській агресії та відновлення територіальної цілісності України, в тому числі з урахуванням останніх контактів між провідниками двох держав.

П. Порошенко подякував М. Помпео за історичну декларацію про невідання спроби анексії українського Криму російським агресором. У цьому зв'язку було наголошено на пріоритетності продовження руху від політики неви-

Президент України Петро Порошенко і Державний секретар США Майк Помпео (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

(Закінчення на стор. 18)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Дні єврейської культури – на Буковині

ЧЕРНІВЦІ. – Міжнародна конференція з мови та культури ідиш почала роботу 6 серпня під час Днів єврейської культури 5-12 серпня на Буковині. Вона присвячена 110-річчю історичної Чернівецької конференції з мови та культури ідиш, що відбулася 1908 року, і проходить там же – в приміщенні Чернівецького університету. Під час урочистого відкриття конференцію привітав Міністер культури України Євген Нищук. З вітаннями виступили співголова Асоціації єврейських організацій та громад України Йосиф Зісельс, ректор Чернівецького університету Степан Мельничук, голова Комітету Верховної Ради з питань культури і духовності Микола Княжицький, головний рабин Буковини Менахем-Мендель Гліценштейн та інші. У програмі – виставки старих видань мовою ідиш та творів єврейських художників Буковини, концерти ізраїльських та українських співаків, вечір єврейської поезії Буковини, демонстрація відеофільму „Нариси ідишських Чернівців“. („Укрінформ“)

■ Дунайське пароплавство зростає

ІЗМАЇЛ. – Українське дунайське пароплавство у січні-червні цього року перевезло 1.3 млн. тонн вантажів, що на 269 тис. тонн перевищує результат шести місяців 2017 року і на 363 тис. тонн – показник 2016 року. Про це 6 серпня повідомив голова правління пароплавства Дмитро Чалий. Зростання перевезень відбулося завдяки нарощуванню обсягів залізної руди на металургійний комбінат в Сербії, зерна з Сербії та Угорщини. Пароплавство з початку року перевозило залізрудні концентрати, добрива, вугілля, метал, зерно та продукти із зерна, мінерали. („Укрінформ“)

■ Російська мова не буде регіональною

МИКОЛАЇВ. – Окружний адміністративний суд задовольнив позов обласної прокуратури про визнання недійсним рішення Миколаївської обласної ради про надання російській мові статусу регіональної, повідомила 31 липня прес-служба прокуратури. Ухваленням 7 вересня 2012 року рішенням обласна рада визнавала, що на території Миколаївщини поряд з українською мовою як державною діє російська як регіональна. Конституційний суд України в лютому 2018 року визнав, що зазначений закон не відповідає Основному закону країни, а рішення і висновки Конституційного суду є обов'язковими і остаточними. Суд визнав протиправним та нечинним рішення обласної ради. (Радіо Свобода)

■ ЦВК визначила фонди на вибори

КИЇВ. – Центральна виборча комісія (ЦВК) на засіданні 3 серпня затвердила обсяги видатків для проведення виборів президента, народних депутатів та місцевих виборів наступного року. При цьому наголошується, що спочатку орієнтовний обсяг видатків на функціонування Державного реєстру виборців на 2019 рік було затверджено у сумі 46.4 млн. грн., проте її довели збільшити для посилення захисту реєстру у зв'язку з підвищенням рівня складності кібератак на державні інформаційні ресурси України у контексті підготовки та проведення виборів. (Прес-служба ЦВК)

■ Янукович не матиме відшкодування

КИЇВ. – Верховний суд України підтвердив висновки судів попередніх інстанцій про безпідставність позовних вимог сина Віктора Януковича – Олександра Януковича як акціонера Всеукраїнського банку розвитку до Національного банку України (НБУ) про відшкодування 1.6 млрд. грн. збитків. Про це йдеться у рішенні Верховного суду від 20 червня, який залишив касаційну скаргу О. Януковича без задоволення, а постанову Апеляційного суду Києва та рішення Печерського районного суду без змін. О. Янукович у серпні 2017 року звернувся з позовом до НБУ з вимогами про відшкодування збитків, у зв'язку з виведенням з ринку Всеукраїнського банку розвитку, акціонером якого він є. За результатами розгляду судової справи суд дійшов висновку про відсутність підстав для задоволення позову. („Укрінформ“)

ТОЧКА ЗОРУ

„Північний потік-2“ розв'яже Путінові руки для великої війни

Карл Волох

Коли я вперше почув від голови „Нафтогазу України“ Андрія Коболева застереження, що український газопровід – головний чинник, який стримує Володимира Путіна від повномасштабної агресії проти України, то поставився до нього лише як до красивої версії. Розуміючи, як мені здавалося, шовіністичну і пропагандистську складову кагебістського режиму, я відніс Путінське бажання побудувати обхідну трубу на рахунок тамтешніх великодержавних зазіхань. Вважав, що В. Путінові принизлива сама думка, що українці за рахунок труби зможуть вести з ним переговори на рівних, а не в якості дефективного „молодшого брата“.

Моє пояснення може і згодилося б для звичайної ситуації, якби не одна деталь: з тих пір рік за роком я відзначаю абсолютну обсесивність кагебістів у даному питанні.

Після нерентабельного „Північного потоку-1“, були „Південний“, „Блакитний“, „Північний потік-2“. Усі – вартістю в десятки мільярдів, з вкрай сумнівною економічною ефективністю (в порівнянні з українським транзитом) через високі операційні витрати. У кінцевому підсумку, я для себе вирішив, що В. Путін раціональніший, ніж прийнято у нас вважати. Просто раціоналізація у нього інша – бандитсько-кагебістська. З огляду на досить непростий фінансовий стан „Газпрому“, він би не став втягати компанію в такі шалені витрати, якби цьому не було серйозного обґрунтування. Яке ж воно?

1. Версію про ненадійність української газотранспортної системи, яку путіністи занесли до озвучувати, серйозно не розглядаю. Вона не підкріплена жодним фактом. Просто не було такого випадку, щоб наш „Нафтогаз“ не впорався з транзитом. Навіть в екстремальних умовах, які регулярно створює „Газпром“. Крім того, український уряд давно оголосив про пошук закордонного партнера або концесіонера для оперування своєю трубою після 2019 року. Якби росіяни погодилися зобов'язатися щодо обсягів українського транзиту перед кимось (наприклад, зі своїх європейських партнерів), ті

давно б уже вишикувалися в чергу на Грушевського і Богдана Хмельницького.

2. Те ж пояснення стосується і теоретичної можливості українців „шантажувати“ „Газпром“ занадто високими цінами на транзит, використовуючи своє монопольне становище. По-перше, такого теж ніколи не було. По-друге, європейці швидко привели б нас до тями.

3. Не витримує критики і версія про необхідність збільшувати транзит з Росії до Європи.

Українська труба недовантажена. І після мінімальних вкладень в модернізацію здатна істотно збільшити потужність. А головне в європейських коридорах сьогодні товчється повно нових альтернативних продавців газу: американці, канадці, альжирці, ізраїльтяни, кіпріоти, іранці та інші. І немає гарантій, що чекісти переможуть в цій сутичці. Так що, будь-який альтернативний транзит сьогодні можливий тільки за рахунок українського.

4. Також не розглядаю серйозно версії, що головне завдання проекту – дати можливість В. Путінові з Аркадієм Ротенбергом і Генадієм Тимченком вкрати якнайбільше грошей на будівництві труби. Кагебісти знають тисячі способів красти гроші з держкорпорацій, які повністю перебувають під їхнім контролем. І зовсім не обов'язково йти найскладнішим з них. Тим більше, що газпромівська каса в результаті санкцій сильно збідніла.

Таким чином, методом виключення ми приходимо до висновку, що єдине правдоподібне пояснення наполегливої боротьби В. Путіна за обхідні газові потоки – плешфюрер хоче розв'язати собі руки на випадок повномасштабної війни проти України.

Не знаю, чи розуміє це Ангела Меркель – головний захисник „Північного потоку-2“. Якщо ні, то навіть з суто прагматичних міркувань і в інтересах власної країни їй варто було б подумати про ризики такого розвитку подій.

„Газета по-українськи“

Карл Волох – український підприємець, громадський діяч, Київ.

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Чому США підтримують Росію у торговельній суперечці з Україною?

Юрій Панченко

Новини від Світової організації торгівлі (СОТ) не тішать. Протягом останніх тижнів не на користь України завершилися розгляди двох торговельних суперечок з Російською Федерацією (РФ). Експерти СОТ задовольнили скаргу РФ на українські захисні мита щодо імпорту російського амоніаку, а згодом Україна прогнала свою скаргу на відмову РФ видавати сертифікати нашим виробникам на залізничне обладнання.

Незабаром – орієнтовно у грудні – СОТ має ухвалити ще одне рішення з найбільш принципового для нас питання.

Йдеться про українську скаргу на блокування Росією транзиту українських товарів. Внаслідок цього блокування українські експортери втратили більшу частину ринків країн Центральної Азії.

Ця суперечка – найважливіша з усіх, що розглядаються у СОТ з участю України та РФ.

Варто зазначити, що РФ пояснює свої дії необхідністю захисту національної безпеки. Така можливість справді прописана у статті 21 Генеральної угоди про тарифи і торгівлю (ГАТТ), однак, у СОТ поки немає однозначної відповіді на запитання про те, як її тлумачити, а головне – що можна вважати такою загрозою.

У ситуації, коли міжнародне право залишає простір для різночитань, вкрай важливим є розуміння духу торговельних угод, в першу чер-

гу – провідними членами організації.

І саме тому вкрай тривожним сигналом стала публікація деталей консультацій щодо цієї справи. За даними видання „Politico“, у цій справі на бік РФ стала адміністрація Дональда Трампа.

Як зазначає видання, хоча США підтримують Україну в територіальному конфлікті з РФ, і Вашингтон, і Москва наполягають, що СОТ не має права розглядати українську справу щодо транзитних обмежень. Уряд США стверджує, що „суперечка, яка стосується безпеки, має політичний характер і тому лежить за межами компетенції СОТ“.

Причини, з яких Вашингтон раптом підтримував Москву, вкрай прості. США останнім часом діють у міжнародній торгівлі так само, як і РФ. Зокрема, запровадження декілька місяців тому захисних тарифів на сталь і алюміній пояснюється тією ж статтею ГАТТ і тією ж причиною – потребою „захистити національну безпеку“. Наразі щодо цих мит подано низку скарг у СОТ, які незабаром стануть новими справами проти США.

А відповідно – підтримуючи Україну у транзитній суперечці з РФ, США одночасно послабили б свою позицію у майбутніх справах щодо сталі та алюмінію. Цього у Вашингтоні допустити не можуть.

Така позиція США була очікуваною. Адже Д.

(Закінчення на стор. 6)

ВЕЛИКА ІСТОРИЧНА ПОДІЯ

Незалежна Українська Церква – незалежна держава

28 липня Україна відзначила 1030-ліття хрещення Руси-України – події, що змінила політичну карту світу та визначила вектор розвитку нашої держави. Як відомо з літописів, хрещення Руси, руського народу відбулося на річці Почайна, що впадала в Дніпро нижче урочища Хрещатик. Звідси, з берегів Дніпра, світло християнства поширилося на північ і схід, дійшло до Москви, яка з'являється на історичній мапі не раніше 1147 року – як глухий уділ Володимиро-Суздальського князівства, заселений племенами меря, мешера, голядь, у XVIII–XX ст. – до Уралу, Сибіру і Далекого Сходу. В 1030-літній історії Київської митрополії було вимушене перенесення катедри після зруйнування Києва татаро-монголами у Володимир на Клязьмі, згодом у Москву, а у 1448–1458 роках – повернення на береги Дніпра після реорганізації Вселенським патріархатом Київської катедри і об'єднання Київської і Галицької митрополій.

У середині XV ст. Москва розриває взаємини з Константинополем і йде в розкол. 141 рік Московська Церква, донька Київської, залишалась невизнаною, аж поки завдяки підкупові не отримала статус патріархату. У 1686 році Київська митрополія на ціле століття втратила свою незалежність після анексії Лівобережної України Московією. Завдяки знову-таки підкупові та впливові на турецького султана її незаконно захоплює Московська Церква.

З розпадом Російської імперії у 1917 році Україна намагається відновити свою державу і свою Церкву.

Міністер ісповідань Української Народної Республіки Олександр Лотоцький тоді зазначав: „У самостійній державі повинна й бути самостійна Церква“. Проголошення автокефалії Української Церкви відбулося у 1921 році. Але загарбана більшовицькою Москвою Україна знову втрачає свою національну Церкву.

У 1991-му наша держава здобуває незалежність. Відтоді понад 25 років триває боротьба за єдину Помісну Українську Автокефальну Церкву, її відокремлення від Москви.

Про ролі Церкви в державотворенні, про близьке вже надання Томосу Українській Церкві розповідає Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет в розмові з кореспонденткою газети „Голос України“ Світлою Чорною.

– *Ваша Святосте, якою є ролі Церкви в утвердженні незалежної української держави?*

— Цю ролі неможливо переоцінити. Без Української Церкви не може бути української державності. Тому що Церква є духовною основою держави. І якщо ми заглибимося в історію, то побачимо, що коли розпалась Оттоманська імперія і стали утворюватися на Балка-

нах окремі держави, як от Греція, Румунія, Болгарія, Сербія, то найактивнішу участь у цьому процесі брала Церква. Коли утворилась Грецька держава, то найпершою вимогою влади і суспільства було відокремлення її від Константинопольського Патріархату. Тому що керівники держави розуміли: якщо Церква Греції перебуватиме під владою Константинопольського Патріарха, який у той час був в Оттоманській імперії, то грецької держави не буде. І тому Грецька Церква відокремилась, стала незалежною. Константинопольський Патріарх протестував проти відділення, не визнавав цю Церкву автокефальною впродовж 18 років. Так само було з Румунською, Болгарською, Сербською Церквами. Понад 70 років Константинопольський Патріархат не визнавав автокефалію Болгарської Церкви, з 1872-го по 1945 рік. Попри те 70 років Болгарська Церква жила і діяла, утверджуючи болгарську державу. Так само було з Сербією. Після розпаду імперій держави утворювалися за допомогою Церкви. Без Церкви вони не могли існувати.

Коли постала українська держава (тоді я був обраний предстоятелем Української Православної Церкви), усвідомив, що держава відбудеться, якщо Українська Церква відокремиться від Московського Патріархату. Це багато хто розумів, Президент Леонід Кравчук розумів, але не всі наші державні мужі, бо були виховані на радянській ідеології, на безбожжі. Вважали, що Церква не має великого суспільного значення, і тому не підтримали ні Церкву, ні президента.

На Помісному Соборі 1-3 листопада 1991 року одностайно було проголошено, що Україні потрібна автокефальна Церква. Втім, те рішення не було підтримано на рівні державних інституцій. З того скористалась Москва. Під її впливом у Харкові був скликаний так званий собор. Незаконний і неканонічний. Згідно з церковними канонами, собори, і архиєрейські, і помісні, скликає предстоятель, а я Харківський собор не скликав, а скликав його під впливом Москви харківський архиєрей. Цей собор підтримали деякі наші державні мужі. І в такий спосіб на угоду Москві розділили Українську Церкву. Відтоді, з 1992 року, й розпочалась боротьба за єдину Церкву.

Якби Українська Церква не була розділена, то Крим сьогодні був би український і війни на сході не було б. Тому, що Росія не мала б тут підґрунтя, не мала б на кого спиратись. Її підґрунтя — це не тільки проросійськи налаштовані населення і чиновники, яких багато, а сама Церква, яка до цього часу підтримує Москву. Яскравий приклад: коли 8 травня 2015 року Президент Петро Порошенко у Верховній Раді на врочистому засіданні зачитував імена захис-

(Закінчення на стор. 12)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Стався замах на активістку

ХЕРСОН. – 3 серпня поліція затримала підозрюваного в замаху на вбивство співробітниці Херсонської міської ради, відомої громадської активістки Катерини Гандзюк. Вранці 31 липня в Херсоні невідомий облив К. Гандзюк сірчаною кислотою. Потерпілу з попеченнями доставили в реанімацію і 1 серпня літаком санітарної авіації перевезли з Херсона до Київського опікового центру. 5 серпня Представництво ООН в Україні закликала уряд та правоохоронні органи провести прозоре, всебічне та ефективне розслідування нападів на громадських активістів. („Укрінформ“)

■ СКУ провів літній інститут

ЛьВІВ. – 2-13 липня Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада Світового Конгресу Українців (СКУ) на чолі з її головою д-ром Оксаною Винницькою-Юсипович організувала у Львові діяльність Літнього інституту для вчителів з Львівської та Донецької областей. У роботі інституту взяли участь 30 команд шкіл з двох областей у складі директора, двох заступників директора, учителів природознавства, української мови, чужоземної мови та шкільного психолога, а також викладачів Львівського обласного інституту післядипломної освіти та методистів Навчально-методичного центру освіти Львова. Особлива увага була надана віковій категорії учнів 5-9 клас. Викладачами були освітяни з Канади та України. Літній інститут, який було започатковано Інститутом професійного розвитку вчителів у 1992 році для поширення серед освітян України сучасних методик навчання, відновив свою діяльність після кількарічної перерви. („Укрінформ“)

■ Поставили пам'ятник Іллі Муромцеві

КИЇВ. – 2 серпня на Трухановому острові в Києві посадили Віталій Кличко урочисто відкрив пам'ятник богатиреві Іллі Муромцеві, який народився під Черніговом, служив у дружині князя Володимира, захищав місто Київ, похований у Києво-Печерській Лаврі. Понував для монумента Василь Вірастюк. Пам'ятник має 11 метрів заввишки разом із пагорбом і гранітним постаментом. Його створили за гроші меценатів. (УНІАН)

■ Арештували українських гакерів

ВАШІНГТОН. – 1 серпня Департамент юстиції США повідомив про арешт трьох українців за участь у міжнародній гакерській організації Fin7. Гакери Fin7 атакували понад 100 компаній у США, а також компанії у Великій Британії, Австралії та Франції й викрали десятки мільйонів доларів. Вони атакували ресторани, готелі та інші місцеві підприємства, які у своїй роботі використовували інтернет, і викрали дані 15 млн. кредитних карток з систем торгових терміналів. У США вони атакували компанії у 47 штатах та в Окресі Колумбія. Департамент юстиції США назвав імена затриманих українців. Це – 44-річний Дмитро Федоров, 33-річний Федір Гладир, 30-річний Андрій Колпаков. Прокурори назвали їх впливовими і ключовими членами організації Fin7, також відомої під іменами „Carbanak Group“ і „Navigator Group“. Компанія здійснювала свою діяльність зі Східної Європи з 2015 року. Звинувачення проти українців розглядатиме Окружний суд США у Сіетлі. (BBC)

■ Олександр Костенко вже на свободі

КИЇВ. – 4 серпня засуджений у Росії кримський активіст Євромайдану Олександр Костенко вийшов на свободу після закінчення терміну ув'язнення. Українця з Сімферополя підконтрольний Москві суд окупованого Криму в травні 2015 року засудив до чотирьох років і двох місяців тюрми нібито за заподіяння каліцтва співробітникові кримського „Беркуту“ під час подій Майдану в Києві. Після розгляду касаційної скарги термін зменшили до трьох років і шести місяців ув'язнення. (Радіо Свобода)

Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет. (Фото: Андрій Дубчак / Радіо Свобода)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Помер філантроп Джері Ленфест

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — Відомий філантроп Джері Ленфест, котрий суттєво змінив освітній, культурний і медійний сектори Філядельфії, помер 5 серпня. 88-літній мільярдер, разом зі своєю жінкою Маргеріт, доробився великих достатків в ділянці телевізійної кабельної індустрії. В молодих роках він служив у Військово-Морських Силах США, де досягнув рангу капітана, а відтак закінчив адвокатські студії на Колумбійському Університеті. Дж. і М. Ленфест вирішили роздати своє майно ще за життя, замість творити постійні фундації. За останні 15 років вони роздали понад 1.3 млрд. дол. на різні добродійні цілі в сферах мистецтва, освіти, туризму, журналістики, медицини та інших. Найбільше скористалися з їхнього меценатства Колумбійський Університет, Філядельфійський Музей Мистецтва, Інститут Журналістики ім. Ленфеста та Музей Американської Революції у Філядельфії. („*The Philadelphia Inquirer*”)

■ Швеція закупить оборонну систему США

СТОКГОЛЬМ. — Шведський уряд плянує закупити в США систему протиповітряної ракетної оборони типу „Патріот”, називаючи її „надійною” з „спроможністю боротися з балістичними роботами”. У заяві 2 серпня сказано, що Швеція отримає в 2020 році чотири пускових одиниць та неозначене число ракет. Хоч Швеція не є членом НАТО, вона вже не раз висловлювала свою турботу про погіршену безпеку ситуацію в районі Балтійського моря, де Росія збільшила свої військові операції від часу анексії Криму в 2014 році. Шведська протиповітряна система неспроможна збивати балістичні ракети. („*Associated Press*”)

■ Розбився мексиканський літак

МЕКСИКО-СИТІ. — Літак авіалінії „Aeromexico” розбився 31 липня майже відразу після злету під час сильного вітру, граду й дощу в стеїті Дуранго. На щастя не було людських жертв серед 99 пасажирів і чотирьох членів залоги, але десятки осіб зазнали травми. Принаймні 65 пасажирів були громадянами США, з них 11 подали позов проти компанії 6 серпня. („*Reuters*”)

■ Грузія засудила російську окупацію

ТБІЛІСІ. — У 10-ліття російсько-грузинської війни Грузія засудила тривалу окупацію своєї території. „Це є війна проти Грузії, агресія, окупація і явне порушення міжнародного права”, — сказав Президент Грузії Георгій Маргвелашвілі 7 серпня на засіданні круглого столу в столиці, в якому брали участь міністри закордонних справ Латвії, Литви й Польщі та Віце-прем'єр України Павло Розенко. У інтерв'ю для Французької Пресової Агенції президент сказав, що Захід вірив, що Москва не повторить своєї воєнної кампанії проти інших країн, „але ми стали свідками того, що сталося в Україні в 2014 році”. Після п'ятиденної війни настало перемир'я за посередництвом тодішнього Президента Франції та Європейського Союзу Ніколаса Саркозі. Але Росія встановила постійні військові бази в сепаратистських районах Абхазії та Південної Осетії. Грузія і її західні партнери засудили „нелегальну окупацію грузинської землі”. („*Voice of America*”)

■ Судді відкинули позови про клімат

САН-ФРАНЦИСКО, НЮ-ЙОРК. — Федеральний суддя Вілліам Алсуп відкинув позов міст Сан-Франциско та Оукленду проти великих нафтових компаній, яким закидалася відповідальність за зміну клімату. Міста казали, що нафтові компанії давно знали, що викиди парових газів з горючих корисних копалин ogrівають планету. Але рішення судді з 25 червня вказало, що проблема потепління планети є завеликою для судового розгляду. Міста подали позов проти компаній Шеврон, Бі-Пі, Коноко-Філіпс, Ексон-Мобіл та Шел. Суддя сказав, що цю проблему мають вирішувати Конгрес і Білий Дім, а не суд. Таке саме рішення виніс 19 липня федеральний суддя Джан Кінен в справі подібного позову міст Нью-Йорку. („*The New York Times*”)

КРОКИ ДО ОНОВЛЕННЯ

Для чого потрібен Конституційний акт?

Роман Безсмертний

Тема нової Конституції буде ключовою на наступних президентських перегонах. Уже пролунали перші заяви про необхідність зміни Основного закону. Однак, зверніть увагу: все це — розмови про майбутні уповноваження тієї чи іншої посадової особи. І ні слова про те, що в центрі глибокої розмови про нову Конституцію мають бути потреби людини.

Інституційна криза

2019 року Україна обирає іншого президента, далі — інший парламент. Це вихідний пункт для ґрунтовної дискусії про нову Конституцію.

Нинішня ситуація — це гостра інституційна криза. Держава перебуває на грані законодавчого розпаду. Це складна і небезпечна проблема. Я глибоко переконаний, що легкі і прості відповіді на актуальне і складне питання відродження української Конституції, які сьогодні лунають з вуст окремих політиків, є всього лише популізмом і безвідповідальністю.

І я вважав за необхідне звернути увагу на це саме 16 липня — у 28-му річницю проголошення Деклярації про державний суверенітет України. У Софії Київській перед журналістами з різних регіонів України, політичними експертами і представниками дипломатичного корпусу я мав публічний виступ про зміст і шлях майбутнього конституційного процесу.

Що ми маємо сьогодні? Політичне і правове невігластво політиків привело до того, що сьогодні Конституція України перебуває в напівмертвому стані.

Постійне розширення і звуження владних уповноважень відкинуло на другий план основне завдання Конституції. Вона має відповідати потребам суспільства, а не чергового президента України.

Так, українське суспільство давно вже переросло і державу, і Конституцію. Після 2014 року суспільство зробило великий крок вперед, а

державу зупинилася у своєму розвитку.

Держава і людина існують відокремлено, не відчують потреби один в одному. Саме тому ми повинні подолати розрив між ними, організувати владу під потреби людини.

Натомість сьогодні маємо вдосталь тих, хто прагне отримати владу. І зовсім мало тих, хто здатен її організувати в інтересах людей.

Постійні конфлікти між новими і старими органами влади виходять за межі здорового глузду. В інтересах людини не працюють як передбачені Конституцією органи, як от Національний банк України, Антимонопольний комітет, Фонд державного майна тощо, так і непередбачені — Національне антикорупційне бюро, Спеціальна антикорупційна прокуратура, Державне бюро розслідувань, на які великі надії покладає і українське суспільство, і наші міжнародні партнери.

Роздвоєність виконавчої влади лише збільшує присутність держави там, де її взагалі не повинно бути. І всі розуміють, що водночас її не вистачає там, де вона необхідна. Доповнює цей діагноз занепаду і кризи також проблема центру і регіонів, які не чують і не розуміють один одного.

Конституційний акт і перезаснування держави

Латати конституційні дірки — справа марна. Уявіть собі: у вашому будинку завалилися стіни, а ви намагаєтеся поставити новий дах. Ми маємо звести нову будівлю.

І починати треба з Основного Закону — іншого суспільного договору, де центральною фігурою буде людина. Він має стати фундаментом держави, яка потребує перезаснування.

Усе це доведеться робити за об'єктивно надзвичайно складних умов. Рухатися вперед в умовах внутрішніх і зовнішніх викликів. Рухатися вперед в умовах війни.

Адміністративна рівновага, закладена в 1996

(Закінчення на стор. 16)

ПРОБЛЕМИ ВІДРОДЖЕННЯ

Треба змінити взаємини суспільства з державою у мирний спосіб

Костянтин Матвієнко

Сьогодні Україна не вперше постає перед необхідністю відмовитися від старих способів управління державою. І у 1991 році, коли ми позбулися радянської влади, і за Помаранчевої Революції, і за Революції Гідності українське суспільство прагнуло породити новий, більш придатний для потреб його розвитку державний організм. Однак, в нас знову і знову виходила подоба радянської влади, з її тоталітарним менталітетом та авторитарним правлінням. Додалася хібащо відверта, цинічна та всепоглинаюча корупція.

Відповідь на питання про причини виникнення чергової хвилі потужного невдоволення владою полягає у тому, що і нинішня генерація нашої влади є таким самим генетичним покручем влади радянської, як і ті, що існували за Леоніда Кучми, Віктора Ющенка, Віктора Януковича.

Проте, сьогодні перед Україною постали незрівнянно більші небезпеки, ніж ті, що мали місце до Революції Гідності. Війна, з її наслідками масових смертей і десятків тисяч інвалідів, руйнуваннями цілих міст; втрати частини суверенної території; загрози подальшого наступу російського агресора; мільйони біженців-переселенців. А ще: зубожіння громадян; різке зменшення продуктивної частини населення внаслідок виїзду за кордон; катастрофічний зовнішній борг; безпрецедентне негативне сальдо зовнішньоторговельного балансу; злочинність; безробіття; знищений російською пропагандою інформаційно-культурний простір України.

Хіба ж під силу „генетичному покручеві” подолати ці виклики?

Риторичне питання, бо і сам собою той „покруч” є викликом. Але ж українська влада, нагадаємо, похідна від українського суспільства. Якщо це замкнене коло не буде розірваним, то Україна анігілюється — просто перестане існувати як соціум, країна, держава.

Створення нової системи суспільно-державних взаємин в Україні ще залишається можливим у мирні способи.

Один з них сьогодні пропонує Юлія Тимошенко. Ініційований нею Форум „Новий курс України” покликаний залучити до діалогу про майбутнє України не так політиків, а передусім представників дієвої, компетентної громадськості та експертних спеціалізованих наукових спільнот. Мета Форуму — поглянути на цивілізаційне місце України з нового ракурсу постінформаційного світу, ефективна пропозиція інноваційних форм співпраці українського суспільства з оновленою українською державою, їх обопільного органічного доповнення одне одного на основі сучасних уявлень про суспільний розвиток і суспільне благо.

Втілення ідеї оновленого суспільного договору є надскладним завданням. У сьогоднішній — на межі нездійсненності. Та його реалізація є ексклюзивною альтернативою більш чи менш швидкому процесові одночасної деградації українського суспільства і української держави.

„Українська правда”

Костянтин Матвієнко — політичний експерт, Київ.

Закриття „Інтера“ стає світовою вимогою

КИЇВ. – Представники українських громад по всьому світу почали звертатись до офіційних представництв України у своїх державах, висловлюючи стурбованість антиукраїнською пропагандивною діяльністю телеканалу „Інтер“. Вони вимагають припинити мовлення телеканалу „Інтер“.

„Телеканал „Інтер“ в Україні став агресивною зброєю, що систематично здійснює інформаційну атаку Російської Федерації проти України в інформаційному просторі“, – переконаний голова Ради Українських Державницьких Організацій Світу, керівник міжнародного сектора організації „Вільні люди“ Борис Потапенко.

Представники Ліги Українців Канади і Ліги Українок Канади Роман Медик, Оксана Процюк-Чиж, Орест Стеців зустрілися з Послом України в Канаді Андрієм Шевченком, щоб висловити свою стурбованість антиукраїнською діяльністю телеканалу „Інтер“.

З цією ж метою представники Українського Конгресового Комітету Америки Ігор Дячун та Павло Бандрівський зустрілись з Генераль-

ним консулом України в Чикаго Ларисою Гераско. Голова Української Національної Інформаційної Служби Михайло Савків також повідомив Посольство України в США про побоювання українських американців щодо поновлення ліцензії на трансляцію „Інтера“. Він наголосив, що громадянське суспільство в Україні, зокрема організація „Вільні люди“, розглядає „Інтер“ як зброю в інформаційній війні Росії проти України і веде активну боротьбу з ним.

Звернення також передали Тимчасово повіреним у справах України в Грецькій Республіці представники Асоціації української діаспори в Греції „Українсько-Грецька думка“ Галина Маслюк та Вікторія Тимчишин.

Надіслано звернення до Адміністрації Президента, Кабінету Міністрів, Верховної Ради, Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ та інших органів влади, а також проведено численні пікети, акції, кампанії з єдиною вимогою – закрити „Інтер“.

„Вільні люди“

ГОЛОВНА ПЕРЕШКОДА НА ШЛЯХУ РОЗВИТКУ

Україна бореться з корупцією, корупція – з Україною

Руслан Гарбар

Сьогодні корупція — одне з найбільш розповсюджених слів у світі. І відповідно – боротьба з нею. Навіть Африканський Союз оголосив 2018 рік роком боротьби з корупцією (є шанс обмінюватись досвідом). В Україні корупція визнана другою за значенням небезпекою для існування країни після агресії Росії. Тому є доцільним подивитись на неї ще з однієї точки зору: коли починаєш війну, то будь-яка нова інформація про ворога є корисною для майбутньої перемоги.

Написано про корупцію багато — історія, типи, форми, масштаби, географія і т.д. Як виявляється, корупція була завжди (правда, покищо невідомо, які форми вона мала в первісному суспільстві). Але, мабуть, щось там таки було. Є вона і сьогодні. За тисячі років свого існування набула безліч форм: класична — грошова, політична, бізнесова, кумівство, рейдерство тощо. В різних країнах переважають ті чи інші форми в залежності від історичних традицій, рівня розвитку культури, розвитку державних інститутів, довіри суспільства до влади.

Але є вона скрізь. В високорозвинутій, високоцивілізаційній Європі корупція забирає в рік, за оцінками Європейського Союзу, до 911 млрд. євро в рік — 6.8 відс. Внутрішнього валового продукту країн-членів (нагадаю: державний бюджет України — близько 100 млрд. дол.). Світовому ВВП вона коштує 2 відс. або 2.6 трлн. дол. в рік. Щорічний обсяг хабарів складає близько 1 трлн. дол. Але їхня корупція розповсюджена лише на верхівках влади.

Відома своєю боротьбою з корупцією міжнародна організація „Transparency International“ вказує якраз на процивітання корупції на самих високих рівнях. Особливих масштабів вона досягає в Греції, Італії, Іспанії, Португалії, Франції, Бельгії. В Греції 30 відс. всього, що виробляється в країні, не обкладається податками як результат хабарів чиновникам, податківцям. В Німеччині корпорації щорічно списують на хабарі 5.6 млрд. дол. В Греції, Іспанії, Італії, Португалії хабарництво вважається мало не національною традицією, своєрідним елементом політичної культури. Тому там ставляться до корупції толерантно. В Іспанії 70 відс. посадників, яких звинувачували в корупції, були переобрані.

Є і приховані форми корупції. Приватна компанія сплатила витрати на весільну подорож кронпринцесі Швеції Вікторії і герцогові Данієлеві. Інша фірма надала безплатні квитки на тенісний турнір голові однієї з соціал-демократичних партій Скандинавії.

Зростаючий вплив корупції на комерційну діяльність змушує керівництво європейських країн вживати якісь заходи. В 1997 році було ухвалено Конвенцію про заборону давати хаба-

рі чужоземним посередникам (своїм, виглядає, можна).

Не відстає від Європи і Росія. Та ж „Transparency International“ оцінює ринок корупції в Росії на рівні 300 млрд. дол. в рік. Хоч і працює Національний антикорупційний комітет Росії.

Про те, що Україна — одна з найбільш корумпованих країн Європи, сказано і написано багато. Як і в Європі, в Україні також борються дві тенденції: з одного боку — зростання корупції, хабарництва; з другого боку — створення всіх нових інститутів для боротьби з ними. Та це — лише зовнішня схожість. І в них, і в нас в основі корупції лежать, зрештою, гроші, прибуток, бізнесові привілеї.

Але в Україні (і в Росії) абсолютно інша генеза, місце і роля корупції в суспільно-економічному житті держави. Ця несхожість походить з специфіки історичного розвитку.

В Європі корупція — лише один, і далеко не найголовніший інструмент вирішення локальних, приватних бізнес-інтересів. В умовах глобалізації в своїй більшості цей інструмент використовується на вимогу правил гри в країнах-партнерах (особливо, в країнах, що розвиваються). Корупція у них не є чинником, від якого залежить функціонування всієї системи даної держави. Її зникнення не приведе до руйнування системи. Це лише допоміжний інструмент.

Вони дивляться на нашу корупцію зі своєї, європейської точки зору, де корупція — це лише неприємний, але контрольований елемент існуючої системи, обмежений верховною корупцією. Тому всі їхні поради повисають в повітрі. Це як вегетаріанцеві розповідати, як краще засмажувати м'ясо. Про нерозуміння української специфіки яскраво свідчить профінансований Європейським Союзом „Парк корупції“. Незрозуміла його мета: хіба що відзвітувати про вклад ЄС в боротьбу з корупцією в Україні? Але це схоже ще на один прояв тієї ж корупції — відмивання грошей.

Інша справа в Україні (і в Росії — теж). З часів панування в Московії Золотої Орди, а пізніше в Російській імперії і в усіх землях, які вона загарбала, склався негласний, але непорушний закон: надійне багатство може бути лише результатом близькості до влади. Саме влада на цій території стала найбільш ефективним джерелом збагачення. Але влада — це не якась абстракція. Влада — це конкретні люди, які її реалізують по всій вертикалі і горизонталі. Ще цар Микола II казав, що Росією правлять 40 тис. столоначальників; по теперішньому — начальників департаментів. Інструментом їх владарювання був хабар (здайте „Ревізор“ Миколи Гоголя). Чиновник був головною фігурою в державі.

(Закінчення на стор. 16)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Представлено нові санкції проти Росії

ВАШІНГТОН. — Група сенаторів США представила 2 серпня пакет заходів, спрямованих на „захист американської безпеки від агресії Кремля“, включаючи нові фінансові санкції та „сильну підтримку“ для НАТО. Сенатор-республіканець Ліндсі Грем з Південної Кароліни сказав: „Наша мета – змінити статус-кво і застосувати санкції та інші заходи проти Росії Путіна, поки він не припинить втручання у виборчий процес США, призупинить кібератаки на інфраструктуру США, виведе Росію з України та припинить спроби створити хаос у Сирії“. Згідно із заявою, зробленою сенаторами, нові санкції будуть спрямовані на політичних діячів, олігархів, членів сім'ї та інших осіб, які сприяють незаконній та корупційній діяльності, прямо чи опосередковано, від імені Володимира Путіна. Законопроект також передбачає зібрання звіту про особистий капітал і активи В. Путіна. (Радіо Свобода)

■ Додактові виплати учілілим від Голокосту

БЕРЛІН. — Організація, яка полагодує претензії для євреїв, котрі страждали від нацистів, повідомила, що Німеччина погодилася виплатити додаткових 75 млн. євро (87 млн. дол. США) для уфундування послуг суспільної служби для учілілих від Голокосту. Конференція з єврейських матеріальних претензій проти Німеччини заявила 10 липня, що загальна сума уфундування наступного року буде 480 млн. євро (557.2 млн. дол.), щоб допомогти учілілим, коли вони старішають і стають кволими. Німеччина також погодилася підвищити пенсії для 55 тис. учілілих від Голокосту в Центральній та Східній Європі, а також поширити критерії на прийняття до числа учілілих для дітей, які вижили. Від 1952 року Німеччина вже виплатила понад 70 млрд. дол. компенсацій через цю конференцію. („Associated Press“)

■ Тайван не найматиме північнокорейців

ПЕКІН. — Тайван заявив 24 липня, що перестане наймати північнокорейських працівників на своїх риболовних суднах, щоб бути у відповідності з санкціями ООН. Міністерство закордонних справ сказало, що останні такі працівники будуть звільнені в короткому часі. Тайван не є членом ООН, тому що комуністичний Китай протестує проти участі острова у світових організаціях. Але міністерство сказало, що їхня самоуправляюча демократія „постійно і активно дотримується міжнародних дій як відповідальний член міжнародної спільноти“, і це включає санкції ООН, накладені на Північну Корею за її програму ядерного озброєння. Санкції вимагають, щоб країни не відновлювали контрактів з північнокорейцями, котрі працюють за кордоном. („Associated Press“)

■ Гейлі: Росія ніколи не буде приятелем

ВАШІНГТОН. — Посол США до ООН Нікі Гейлі сказала, що Росія „ніколи не буде нашим приятелем“. У інтерв'ю 23 липня у вашінгтонському бюрі телевізійної агенції CBN, посол заявила: „Ми не довіряємо Росії. Ми не довіряємо Путінові. Ми ніколи не будемо довіряти. Вони ніколи не будуть нашим приятелем. Це просто факт“. Н. Гейлі додала, що президент США мусить зустрічатися з главами інших держав. На запит про критику на адресу Дональда Трампа за його невдалу прес-конференцію з Володимиром Путіним у Гельсінкі, вона сказала, що її більше цікавить політика Адміністрації Президента щодо Росії, якою вона задоволена. („The Hill“)

■ Американці закохані в авта

ПРІНСТОН, Нью-Джерзі. — Відома компанія опитувань „Гелуп“ оприлюднила 9 липня висліди свого опитування про думки американців щодо використання авт. Велика більшість респондентів (83 відс.) провадять автотранспортні засоби кілька разів на тиждень. Лиш 6 відс. ніколи не їздять, а 4 відс. – зрідка. Також більшість (78 відс.) відчують задоволення, коли провадять автотранспорт. Таке задоволення мають 81 відс. чоловіків і 75 відс. жінок. („www.gallup.com“)

Слово до наших читачів

Вже незабаром, менше, як за місяць, в Україні офіційно розпочнеться передвиборна президентська кампанія. Швидше за все, вона буде набагато гострішою, ніж усі попередні. І набагато бруднішою. Бо, по-перше, серед кандидатів знайдуться, і немало, носії невикоріненої в Україні психології, орієнтованої на владу як на певний спосіб особистого збагачення. Тобто, простіше кажучи, ідуть, щоб красти.

По-друге, претендентів на президентський пост буде декілька десятків, і кожен пропонуватиме якусь програму, плян дій і певні аргументи на свою користь. У цьому всьому буде дуже важко вирозумітися.

По-третє – і це найголовніше – цими виборами московський путінський режим сподівається привести до влади проросійські і лояльні до нього сили, завданням яких буде відвернути Україну від європейського курсу розвитку. Річ не в Донбасі і не в Криму, а тільки в тому, щоб уся Україна повернулася під вирішальний московський вплив. „Стратегічна мета Росії – повернути Україну в орбіту російської політики, щоб у Києві був прийнятний для Москви уряд, який відмовився б від будь-яких ідей інтеграції в європейські та трансатлантичні структури – НАТО й Європейський Союз – і країна стала б чимось на зразок Білорусі. Ось яка насправді мета, а зовсім не утримання Луганської і Донецької „народних республік“, – пише російський, опозиційний до Кремля, військовий експерт Павло Фельгенгавер.

Що ми дуже просимо від наших читачів, американців українського походження, котрі знають американське політичне життя, але водночас переймаються політикою в Україні, дальшою долею незалежної української держави: Пишіть нам про своє особисте бачення реальності у США, Україні і світі, про ваше розуміння позитивних і негативних процесів та тенденцій, про вимоги, котрим має відповідати майбутній керівник української держави в ім'я її непохитного суверенітету і територіальної цілісності.

Нині в інформаційний обіг вкидається багато „пробних кульок“, аби вивчити настрої виборців і вплинути на їхнє рішення, особливо активно пропагується ідея „нових облич“, потреба у приході „українського Макрона“ або „українського Ердогана“, або, знов і знов, „українського Піночета“. Висловлюються зовні привабливі ідеї, що для України є лише один правильний шлях – і він полягає у неприєднанні ні до російсько-азійського Сходу, ні до європейського Заходу. Так, нібито в наш час глобальних, всесвітніх проблем можна зачинитися у власній хаті і безтурботно радіти життю.

Пишіть нам, дорогі читачі, якого кандидата ви морально підтримуєте, яким, на ваш погляд, розумовими і етичними якостями має володіти майбутній керівник української держави, назвіть приклади історичних осіб, на яких мав би рівнятися новообраний президент України.

Те, як ви розумієте значення наступних президентських виборів в Україні – вони відбудуться у березні 2019 року – не є звичайною журналістською цікавістю. Ваші думки і погляди є частиною загальноукраїнської суспільної думки, а глибока, ясна, обґрунтована думка не лише передуватиме важливій дії, але й нерідко визначає її результат.

Пишіть, і нехай вас не стримують правописні чи граматичні сумніви: в цьому випадку зміст важливіший, ніж форма.

ІСТОРІЯ

Втеча літаком за кордон

Левко Хмельковський

У селищі Ротмістрівка на Черкащині є добре обладнане, але напівзабуте і невживане летовище, з яким пов'язані цікаві історичні події. Село заснував у другій половині XVII ст. польський ротмістр Омецинський, звідси його назва. 24 вересня 1949 року з цього летовища втік літаком за кордон Герой Радянського Союзу Михайло Коса, що збив під час Другої світової війни 15 німецьких літаків.

На летовищі тоді містився Навчальний центр Добровільного товариства сприяння авіації.

М. Коса щоранку робив на своєму літаку Як-9 обліт навколо летовища. Того вересневого ранку він, набравши висоту, несподівано полетів у напрямку села Куцівка, на південний захід. Диспетчерські служби, що контролювали повітряний простір, відстежували шлях втікача. Останнє повідомлення від них було про те, що літак пройшов молдовське містечко Бельци. Ходили чутки, що летун втік у Туреччину. Гучних розслідувань не було – мабуть, намагались уникнути розголосу. Згодом летовище закріпили за Кіровоградським військовим летунським училищем, яке в 1961 році передали в цивільну авіацію.

Дружина втікача Анастасія розповідала, що її чоловік поцілував доньку, заплакав і став надягати

нове обмундирування. Прихопив топографічну карту і пішов з дому, сказавши жінці: „Запам'ятай сьогоднішнє число“. Він приземлився в румунській Сучаві, де його затримали і передали радянській владі. Суд відбувся 20 квітня 1950 року. Героя розстріляли того ж дня в Москві.

Ще раніше на летовищі загинув ще один втікач. Німці використовували летовище як військово-добу-довували. Працювали селяни та військовополонені, яких тримали у концтаборі. Якось один з полонених пробрався до літака і підняв його у повітря, але машину одразу ж збили.

Я працював у цивільній авіації механіком літака і не раз був на цьому летовищі. Одного разу мій командир Володимир Голубев у технічному леті приземлився там нашого літака, бо була імла і діючі летовища нас не приймали. Ми пішли обідати до Ротмістрівки, а коли повернулися, не могли відразу знайти в густій імлі нашу машину. Відразу пригадалася втеча М. Коси. Про неї ми знали, тому що після закриття летовища у Ротмістрівці авіамеханіки прийшли працювати на наше діюче летовище. Тоді ж, щоб усунути можливість викрадення малих літаків По-2, наказали знищити їх по усій країні. Довелося нам ламати нові і цілком придатні до летів машини. Але Москва не хотіла нових втікачів.

Чому США...

(Закінчення зі стор. 2)

Трамп від самого початку заявляв про „несправедливість“ з американської точки зору нинішньої системи міжнародної торгівлі. Більше того, наразі США блокують призначення суддів торговельного арбітражу СОТ, що вже наступного року може остаточно заблокувати діяльність організації. В обмін на призначення цих суддів у Вашингтоні вимагають корекції одного з правил організації, за яким рішення експертних груп мають прецедентний характер.

Наразі США зацікавлені у слабкій та невливовій СОТ, яка не може стати на заваді великим країнам ухвалювати рішення на свій розсуд.

І в цьому США за Д. Трампа є безумовним союзником Росії за Володимира Путіна.

Така позиція США суттєво погіршує українські перспективи у цій суперечці. Проте – і це принципово – це не дозволяє стверджувати, що шансів на успіх вже немає. Бо інші члени СОТ, зокрема Канада, мають відмінну від США позицію в цій справі. Зокрема, на їхню думку, застосовуючи ст. 21 ГАТТ, країна має аргументувати, в чому полягає загроза її національній безпеці.

В цьому контексті варто нагадати нещодавній приклад застосування цієї статті, яка була підтримана СОТ. Йдеться про запроваджені Австралією обмеження на продаж тютюнових виробів, аргументовані

потребою піклуватися про здоров'я громадян. Скарга країн-виробників тютюну була відхилена, і це рішення стало епохальним для СОТ.

Іншими словами, нинішня позиція СОТ полягає у тому, що причиною для застосування країною статті ГАТТ про загрозу національній безпеці є реальна загроза життю чи здоров'ю своїх громадян.

РФ та США вважають інакше, воліючи мати можливість застосовувати цю статтю де завгодно.

Яким буде рішення СОТ у транзитній справі, прогнозувати поки що неможливо. Проте можна констатувати інше.

Якщо РФ виграє, це стане початком кінця СОТ. Принаймні у тому вигляді, в якому її намагалися створити.

Замість глобального переліку торговельних правил, виконувати які мають усі країни, СОТ перетвориться на формально існуючу організацію, правила якої не обов'язкові до виконання.

Адже можна буде робити що завгодно – головне потім пояснити свої дії загрозою національній безпеці.

Саме тому (на відміну від інших українських справ) до транзитної суперечки наразі прикута увага всього світу. І саме це – ключовий аргумент на користь України. Адже наша перемога одночасно стане перемогою принципів вільної торгівлі.

„Європейська правда“

Юрій Панченко – редактор „Європейської правди“, Київ.

Поправка

У звіті Микола Галіва про збори Українського Музею („Свобода“, 20 липня) пропущено, що зборами керувала обрана президія: Ірина Куровицька – голова і Наталя Павленко – секретар.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

Fax (973) 644-9510

E-mail adukr@optonline.net

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Україну відгородили залізною завісою Українцєві жити в Росії небезпечно

Цього року виповнюється 1030 років Хрещення народу Київської Руси. Українці світу разом з Україною відзначають цю пам'ятну дату.

Об'єднання віруючих українських церков у Москві вирішило провести 24 липня, у день іменин київської княгині Ольги, урочистий Молебень. Богородська єпархія Української Православної Церкви Київського Патріархату (УПЦ КП), Об'єднання віруючих Української Греко-Католицької церкви (УГКЦ) Москви, українські громадські організації звернулись до адміністрації Культурного центру України (КЦУ) з пропозицією провести Молебень у приміщенні центру.

Генеральний директор КЦУ Валерій Юрченко 14 липня після погодження з Державним управлінням справами Адміністрації Президента України, якому підпорядкований центр, повідомив Митрополита Богородського УПЦ КП Адріана про можливість проведення Молебня в КЦУ. Надалі жодних повідомлень і застережень від адміністрації центру не було.

24 липня Митрополит Богородський Адріан з своїм духовенством та о. Василь з віруючими УГКЦ

прийшли до КЦУ і не побачили входу до центру. Вхід був наглухо закритий розмальованою залізною завісою з приліпленим написом російською мовою: „Сьогодні, 24 липня 2018 року, Центр буде зачинений для відвідувачів. Приносимо свої вибачення. Адміністрація“.

Праворуч і ліворуч від іржавої завіси у приміщеннях КЦУ працювали орендарі – ресторан, магазин іграшок, кондитерська крамниця на місці Української книгарні. Жінка, яка була свідком операції, розповіла, що завісу поставили з гарячковою поспішністю за дві години до Молебня. Вікна були напіввідчинені, і в деяких кімнатах горіло освітлення. Отже, по той бік завіси були люди, які нібито тримали оборону.

Отак за залізною завісою сховалася брехлива поведінка Адміністрації Президента Росії.

Семен Погорілий,
Москва

Цей лист надійшов до „Свободи“ 24 липня від одного з керівників Об'єднання українців Росії, якого редакція не називає задля захисту автора від репресій російської влади.

Змушують до російської мови

Перебуваючи у Львові, я вирішив поїхати через місцеву агенцію туру до сусідніх країн, які відзначаються своїм чаром. Звернувся для цього у туристичну агенцію у Львові. Основна львівська провідниця на чолі тури і водії автобуса була україномовними, але у Кракові приділили, здається, українку, якій, мабуть, сказали проводити туру російською мовою, а у Празі приділили, здається, таки росіянку або напівчешку. Варто зазначити, що у Празі є дуже багато українців, не тільки новоприбулих, але й народжених у Чехії, які володіть українською мовою і знають Прагу не гірше тієї провідниці.

Пізніше у самій Празі приділили цим разом дійсну росіянку, котра їхала з нами автобусом до Дрездену й говорила російською мовою усі 150 кілометрів до Дрездену. При вїзді до міста показала на церкву візантійського стилю, назвавши її „нашим храмом“, продовжила туру до кінця і з нами поверталася до Праги. Крайшого пропагандиста „руського міра“ важко собі уявити.

При кінці тури ми натрапили принагідно на двох місцевих німецьких музикантів, котрі зауважили, що це українська група й заграли для нас

український національний гімн. Наша провідниця відійшла від української групи, якою вона провадила.

Усі 38 членів тури, а також ті, які долучились при поїзді у Дрезден, були українцями з походження або постійного проживання в Україні. Деякі були з русифікованих поселень – Харкова, Луганської області чи Одеси. Жінка з Харкова сказала мені, що вона росіянка з родини репресованих і що не бувають погані народи, а бувають погані люди. Усі, крім жінки з Харкова, зі мною розмовляли українською мовою, а туристи із згаданих трьох поселень України запевняли мене, що розуміють українську мову і що екскурсія українською мовою була б для них сприйнятливою.

Те що я і моя дочка практично і психологічно не сприймають російської мови, не цікавило організаторів. Таке ставлення не задовольнятиме українців з США, Канади чи тих країн світу, де російська мова не існує практично і котрі, мабуть, бажають почути розповіді провідників.

Аскольд С. Лозинський,
Нью-Йорк

ТОЧКА ЗОРУ

Суд над Манафортом: якими будуть наслідки для України?

Богдан Яременко

Судовий процес над колишнім політехнологом українського экс-президента-втікача Віктора Януковича Полом Манафортом, який 31 липня розпочався у Сполучених Штатах Америки, в першу чергу, має суто юридичний аспект. Цей процес показує,

що в США, як у правовій державі, працює принцип невідворотності покарання.

П. Манафорт отримав масу найрізноманітніших звинувачень, більша частина з яких стосується порушень фінансового характеру (йдеться про відмивання гро-

(Закінчення на стор. 18)

Цього року виповниться вже 30 літ з того часу, як я мешкаю на терені російського Підмосков'я. Приїхав сюди свого часу за сімейними обставинами. „Бути українцем в Росії – це зовсім не важко, адже це братні народи, близькі за культурою та менталітетом“, – так міркував я тоді, але дійсність виявилась зовсім не такою, якою я її собі уявляв. Найперше я зустрівся з неприхованою ворожістю, презирством, причому тільки через мій український акцент та окремі українські слівця, що мимо волі іноді з'являлись в моїй розмові.

Що ж стосується того, які пріоритети переважали серед пересічних росіян – їм завжди ввижається, що українці „дуже хитрі“ і весь час намагаються їх самих перехитрити, щоб стати першими та отримати якісь вигоди. Звісно, „мордву“, „жидів“ вони теж вважають можливими джерелами власних негараздів, але найбільше капостей очікують від „хохлів“.

Росіяни люблять „поговорити“, але така розмова, зрозуміло, не уявляється їм на тверезу голову. Таких не осуджують, а ставляться до них з неприхованою симпатією. Непитуший же чоловік в їхньому середовищі вважається підозрілим. Поняття про чесність та справедливість теж достатньо своєрідні. З начальством сперечатись та доводити свою правоту тут не прийнято, заохочується всіляке підлещування, а хто на таке не погоджується, то той, звісно, пропаща людина.

Живуть росіяни недовго, небагатьом щастить дожити до пенсії. Я ніяких образ на тих людей не відчуваю, а тільки жалку за небораків, яким довелося прожити таке недовге й таке порожнє життя.

В останні роки Україна почала зміцнювати свій суверенітет, але це дуже не сподобалось владі колишньої метрополії, яка не полишила надій зібрати знову свої колишні колонії в ту ж саму імперію. Це вилилось у відкриту агресію та окупацію українських земель. Реагування моїх сусідів та колег на такі події неважко було передбачити, зважаючи на мегатонни брехні й наклепів, котрі щодня й щогодини тут виплескують на місцевих телеглядачів. Намагаючись, мабуть, дуже наївно, розкрити людям очі на оточуючий світ, я не робив таємниці з власних незалежних погля-

дів. Правдиву інформацію зрештою можна завжди відшукати в інтернеті, навіть попри блокування його з боку російської влади. Я деякі роздруковані сторінки показував своїм колегам по праці. Вони, звісно, читали, дивувалися, часом кидали, що там усе неправильно написано. Проте розкривати людям очі справді надзвичайно цікаво.

Знайшовся, один такий, який не посоромився викликати поліцію. Отже, забрали мене з тим аркушиком аж до місцевого відділу, де ретельно допитали, „відкатали“ пальці, перевірили по усіх їхніх електронних базах, зв'язались і з місцевими „пильними товаришами“ з державної безпеки, провели виховні бесіди на найвищому їхньому поліційному рівні. Наприкінці просто ставили мені глузливі запитання: „Ну що, багатьох тобі вже вдалось ось так просвітити?“. Довелось поліції мене відпустити.

Коли я чую від знайомих українців, які прагнуть поїхати на працю до Росії, грошей трохи заробити, та й вернутись додому, то хочеться їм нагадати, що Росія – то одвічний ворог України. Навіть для простого чоловіка, який просто служив у війську чи десь працював, чи має якихось родичів чи знайомих, які перелічені в московських картотеках, така поїздка може стати небезпечною. Московська влада, зрештою, може просто відбирати українських заручників для обміну на справжніх бандитів та диверсантів, яких вона засилає воювати на українській землі. Кількість таких заручників чи українських політ'язнів у російських тюрмах та концтаборах рахується вже сотнями. Декого з тих невинних співвітчизників я намагаюсь підтримати листами, але на усіх не вистачає сил і часу.

Маю в цій країні й чимало добрих друзів, однодумців, приятелів та просто цікавих особистостей, з багатьма спілкуюсь в соціальних мережах. Певен, що Росія, відмовившись від імперських амбіцій, може стати справжнім другом та добрим сусідом нашої України. Проте наразі це питання, на жаль, не актуальне, воно для нашого неблизького майбутнього.

Володимир Гудзенко,
Луховиці, Московська область,
Росія

Заслужена нагорода Миколи Лисенка

Микола Лисенко, родич Тараса Шевченка по родинній лінії брата Йосипа, близько 30 років збирав в архівах матеріали для своєї книги „Коріння Шевченкового роду“, яка побачила світ у 2012 році. Автор книги підняв історичну глибину походження славетного роду, генеалогічне дерево якого нараховує понад 1,300 осіб. Після виходу в світ цієї книги вісім дипломів від участі у конкурсах отримав автор книги.

Цього року на Міжнародному конкурсі „Тарас Шевченко єднає народи“, в якому взяли участь учасники з 26 країн світу, відзначили книгу М. Лисенка дипломом першого ступеня і медалею, на якій сам Т. Шевченко промовляє: „Свою Україну любіть“.

Надійшли сотні вітань у соціальній мережі на адресу нагородженого. Посол Миру, президент Міжнародної ліги „Матері і сестри – молоді України“, Народна артистка України Галина Яблонська написала: „Пізнавати Шевченка – все одно, що підніматися на неосяжну високу гору. Що вище піднімаєшся, то більше відкривається безмежність простору. Розширюються горизонти. І захоплює дух, і страшно, і радісно, а до гордої засніженої вершини ще йти та йти“.

Ольга Дмитренко,
зберігач фондів Національного заповідника „Батьківщина Тараса Шевченка“,
село Шевченкове,
Черкаська область

УПЦ США...

(Закінчення зі стор. 1)

ді. З ними зустрівся Митрополит УПЦ США й усієї діаспори Антоній, який головним завданням назвав залучення молоді до Церкви. „Мені особливо радісно бачити на з'їзді нашу молодь, бачити радість та надію на їхніх обличчях. Вони повні надії, вони відчувають, що для них немає нічого неможливого. Я їм завжди кажу: „Ніколи не змінюйтесь, зберігайте цю надію та позитивний настрій“, – сказав він.

27 липня після вечірньої Служби Божої у храмі-пам'ятнику св. Андрія Первозваного відбувся в Українському Культурному Центрі УПЦ США великий святковий концерт, який провадила Н. Гончаренко. До гостей звернувся з вітанням Митрополит Антоній, який розповів про заснування УПЦ в США, розвиток Церкви та її значення в утвердженні українського життя за океаном, духовній підтримці закордонного українства.

У першому відділенні концерту виступив з програмою церковних піснеспівів майже 70-річний Український хор „Думка“ з Нью-Йорку (диригент Василь Гречинський). Були виконані твори Максима Березовського, Миколи Леонтовича, Кирила Стеценка, Михайла Вербицького, сучасного композитора, автора ряду церковних музичних композицій Романа Гурка з Канади, розспів Києво-Печерської Лаври „Блажен муж“. Солостами були Олег Кукіль, Андрій Бакін, Микола Луцак.

У другому відділенні було представлено музично-театралізоване дійство „Нові початки“, яке підготував Український Історично-Освітній Центр, а виконали Ансамбль Бандуристок Північної Америки (диригенти Оксана Родак і Оксана Зелінська) і танцювальний ансамбль „Київ“ (мистецький керівник Наталя Капелюх). Бандуристки під струнну музику співали пісні на музику Григорія Китастого, Дмитра Бортнянського, Мирослава Скорика, Анатолія Пашкевича та інших композиторів, які поклали на музику поезії відомих авторів. Солостами на бандурах і скрипках були Тереня Кузьма, Леся Климченко, Роксоляна Щепко.

Ансамбль бандуристок створений у 2014 році і налічує 24 талановитих виконавиць, а його обидві провідниці мають багатий міжнародний досвід у площині бандурного мистецтва.

Ансамбль „Київ“ значно старший від гурту бандуристок, бо його початки сягають 1950-их років, коли у Пенсильванії розгортав українське танцювальне мистецтво відомий хореограф Василь Авраменко. Утворений ансамбль у 1976 році, а від 1983 року має сучасну назву.

Концерт закінчився спільним виконанням учасників і гостей гімну „Боже, благослови Америку“ (соліст Рональд Літепло, акомпаніатор Лариса Гутникевич).

Митрополит Антоній зі сцени ще раз привітав присутніх з святом і подякував організаторам та виконавцям концерту.

28 липня відбулася хресна хода і була відслужена біля Церкви св. Андрія Первозваного Літургія з участю понад 100 священників. Для розміщення сотень віруючих було влаштовано велике шатро. На жаль, у Службі Божій не брав участі Митрополит Антоній, який попереднього вечора, повертаючись з концерту, потрапив

100 символічних соняшників принесли на свято члени Української Православної Ліги. (Фото: Олена Лимар)

у автомобільну аварію і був поранений. Літургію очолив Архієпископ Даниїл, який вернувся з Києва.

1 липня Консисторія УПЦ США переслала до „Свободи“ лист Митрополита Антонія, у якому зокрема сказано: „Я чекаю на операцію і хочу подякувати всім працівникам за прекрасно зроблену роботу на славу Божу під час святкування 100-ліття УПЦ США, за теплі слова підтримки та молитви за моє одужання. Хочу поділитися досвідом: ніколи не сідайте за кермо авто, коли ви змучені, не зважаючи на попередні успішні спроби. Люблю вас всіх, і хочу щоб ви знали, що ваші думки і молитви про мене – то велика підтримка для мене, і навіть більше, ніж ви собі уявляєте! Нехай благословить вас Господь! Антоній“.

Про Службу Божу і святковий бенкет розповіла Консисторія УПЦ США на своїй інтернет-сторінці:

„Один раз в житті буває Євхаристія під яким блакитним небом, під сяйвом куполів Церкви-пам'ятника св. Андрія Первозваного. Це незвичайне пережиття житиме в серцях і душах віруючих на довшу частину їхнього життя. Митрополит УПЦ Канади Юрій, Єпископ Антіохійської Православної Християнської Архієпархії Іоан, Єпископ УПЦ Канади Андрій, Єпископ Грузинської Православної Єпархії Північної Америки Саба співслужили у Літургії з близько 100 осіб духовенства УПЦ США і в присутності Архієпископа Грецької Православної Архієпархії Америки, Екзарха Екуменічного Константинопільського Патріархату Деметріоса. Змішаний хор, під керівництвом д-р Михайла Андреця з близько 12 парафій УПЦ США, брав участь у Літургії.“

Були присутні також ієрархи Української Католицької Церкви – Єпископ Стемфордської Єпархії Павло Хомницький і Апостольський Адміністратор Філадельфійської Архієпархії Владика Андрій Рабій, священники Римокатолицької Архієпископії в Нью-Йорку і Нью-Джерзі. Усі брали участь у Хресній ході.

В Українському Культурному Центрі був влаштований святковий банкет. Заля на 550 місць була повна. На столах – волошки, соняшники і червоні троянди, стебла пшениці. На кожно-

му місці були особисті запрошення, альманах 100-річчя, а також картки з моделлю церкви св. Андрія. Після вступної молитви було подано смачний обід.

Архієпископ Деметріос звернувся з промовою, у якій згадав, як наші предки „прийшли у нові землі і створили новий світ для себе і своїх дітей, а найголовніше – зберегли віру, будуючи церкву, 100-річчя якої нащадки відзначають у цей день“. Віце-президент Консисторії о. Віктор Вронський вручив Архієпископові Деметріосові хрест і панагію в пам'ять про святкування цієї події.

Посол України у США Валерій Чалий передав вітання від Президента України Петра Порошенка. „Ваше зібрання відбувається у час, коли ми святкуємо вікопомну дату – 1030-ліття Хрещення Київської Русі-України св. Володимиром – події, яка стала визначним етапом у становленні нашої державності, європейським вибором наших предків, – йдеться у листі. – Упевнений, що ваші молитви сприятимуть подальшій солідарності, духовному єднанню та взаємодії українців, які проживають у різних кутках світу“.

Посол подякував духовництву та мир'янам за їх активну церковну і громадську діяльність в ім'я України та задля отримання Україною Томосу на створення Української Помісної Православної Церкви.

Президент Української Національної Федеральної Кредитової Спільноти Степан Качурак, вітаючи зі святом, вручив чек на 30 тис. дол. З вітаннями вручили грошові дари: 9,000 – о. Володимир Яворський від Української православної церкви св. Івана Хрестителя в Портланді, Орегон, 10 тис. дол. – о. Стивен Гутник від Української Православної Ліги.

На святі були закордонні гості – о. Богдан Матвійчук з Великобританії, о. Михайло Соломко з Австралії, о. Віталій Дерев'янка з Бельгії та інші.

У концерті взяли участь Українська академія танцю „Іскра“ з Випані, Нью-Джерзі, танцювальний ансамбль „Барвінок“ з Українського Культурного Центру в Сомерсеті, Нью-Джерзі, фольклорний гурт „Коріння“ з Нью-Палцу, Нью-Йорк.

Дійство „Нові початки“ у виконанні танцювального ансамблю „Київ“. (Фото: Левко Хмельковський)

Ансамбль Бандуристок Північної Америки. (Фото: Левко Хмельковський)

Архиєпископ Деметріос бере участь у хресній ході. (Фото: УПЦ США)

Генеральний консул України в Нью-Йорку Олексій Голубов (зліва) і консул Мирослав Кастран на святі. (Фото: Олена Лимар)

Соліст хору Микола Луцак. (Фото: Левко Хмельковський)

Український хор „Думка“ з Нью-Йорку. (Фото: Левко Хмельковський)

Учасники з'їзду Української Православної Ліги. (Фото: Олена Лимар)

На святі 100-річчя Української Православної Церкви США. (Фото: Олена Лимар)

Під час святкового бенкету. (Фото: УПЦ США)

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ

святкуючи 27-му річницю Незалежності України

В НЕДІЛЮ, 26-ГО СЕРПНЯ - О ГОД. 12:00 ВПОЛУДНЕ
НА „ТРИЗУБІВЦІ”: UKRAINIAN AMERICAN SPORT CENTER - „ТРИЗУБ”
County Line & Lower State Roads, Horsham, PA
www.tryzub.org ~ тел. (267) 664-3857

1:30-4:30 попол.

„ЄДИНА УКРАЇНА — ЄДИНА З НАМИ!”

Блискучий літній концерт надворі в „Тризубівському” парку

Українська музика, пісня й танці в одній динамічній програмі
Хореографія спільними зусиллями виступаючих мистців:

Танцювальний ансамбль „Іскра”
Скрипалька Іннеса Тимочко-Декайло
Живе відтворення української історії
Юлія Ступень, Віка Слободян, та інш.
Оркестра „Вокс Етника”

Танцювальний ансамбль „Волошки”
Ірина Лончина

4:30 по пол. — Забава
при звуках оркестри „Вокс Етника”

Спонзор:

ВСТУП: 15 дол.; студенти 10 дол., діти до віку 14— безплатно. Безплатне паркування

На виставці у Черкасах – копії картин Шевченка

ЧЕРКАСИ. – 18 липня в музеї „Кобзаря” показали на виставці „Малярська спадщина Тараса Шевченка” 42 копії мистецької спадщини Т. Шевченка, які виготовив громадський активіст Віктор Пересунько за сприянням Черкаської крайової організації Народного Руху України.

На відкритті про історію картин розповіли директор музею Ольга Шарапа, співробітники Олена Веретільник та Ольга Косенко, доктори

філологічних наук, відомі шевченкознавці Василь Пахаренко та Володимир Поліщук.

У виконанні Наталки Мамалиги та її сестер прозвучали пісні на вірші Т. Шевченка. Творчий колектив Культурно-просвітницького центру „Світанкова зоря” (керівник Любов Терещенко) з Сміли представив поезію Т. Шевченка.

В майбутньому намічається зробити ще 60 копій картин Т. Шевченка, які покажуть в районах області.

Віктор Пересунько і директор музею Ольга Шарапа. (Фото: Олександр Костирко)

Contact us:
888-538-2833

PREMIER NINE*

4%

ALSO AVAILABLE:
SELECT SEVEN – 3.5%*
STARTER FIVE – 3.0%*

* First year rate. Second Year Rate – 3.0%.
All annuity rates are subject to change. Not available in all states

Ukrainian National Association, Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
General Information: 800-253-9862 • Fax: 973-292-0900
www.UkrainianNationalAssociation.org
facebook.com/UkrainianNationalAssociation

Щоб розмістити рекламу у „Свободі”, телефонуйте на 973-292-9800, дод. 3040

МИСТЕЦТВО

Виставка Ірени Носик була прощальною

Дарія Даревич

ТОРОНТО. – 6 липня в галерії Канадської Української Мистецької Фундації (КУМФ) відбулося урочисте відкриття останньої виставки мистецьких творів Ірени-Романи Носик. Ця виставка мисткині була організована напередодні пересилання її картин до Чорткова в Україні, де вона народилася, як також напередодні другої річниці смерті мисткині, яка відійшла у вічність 21 липня 2016 року.

Виставку відкрив голова Української Спільноти Образотворчих Мистців в Канаді (УСОМ) Олег Лесюк. Він сказав, що св. п. І. Носик була однією з перших членів УСОМ і брала участь у першій виставці 1957 року. Слово про творчість мисткині мала д-р Дарія Даревич. Від родини говорила Марійка Голіната, яка поділилася споминами про свою тету І. Носик і подякувала організаторам виставки.

На стінах галерії було 47 творів мисткині: портрети, квіти, дерева, краєвиди, українська історична тематика і фолкльор.

І. Носик – малярка, мозаїст і біологічний науковий ілюстратор, народилася 30 травня 1928 року у Чорткові, у родині колишнього сотника Української Галицької Армії і кооператора Івана Романа Носика (1899-1989) і Лідії Носик (1906-1981) з дому Горбачевської. В часі Другої світової війни родина виїхала до Праги, а відтак до Інсбруку в Австрії, де І. Носик навчалася в Мистецькій школі та в Університеті Інсбруку ім. Леопольда Франценса.

До Канади І. Носик приїхала 1948 року, спершу до Вінніпегу, а відтак переїхала до Торонто, де

продовжувала навчання в Онтарійському коледжі мистецтва. У 1951-1976 роках працювала в університеті як біологічний науковий мистець-ілюстратор. У години вільні від праці малювала для себе. Брала активну участь у мистецькому житті української громади.

Найбільшого розголосу набули її високоякісні праці в університеті, які привернули увагу канадської преси. На жаль, на виставці не було цих праць. Статті в англійській пресі мали широкий відгомін в українській пресі в Канаді, США і Франції.

Перша індивідуальна виставка І. Носик відбулася 17 жовтня 1962 року в Торонто. Організаторами був Осередок Дочок Імперії ім. д-ра Олександра Кошиця, очолений Ольгою Приходько. Друга індивідуальна виставка мисткині відбулася в Українському Інституті Америки в Нью-Йорку 15-31 грудня 1979 року і була продовжена двічі аж до 22 лютого 1980 року. На цій виставці І. Носик експонувала 45 творів. В квітні 1980 року під патронатом 28-го Відділу Союзу Українок Америки з Ньюарку виставка переїхала до Ірвінгтону, Нью-Джерсі.

В першу річницю смерті, 4-5 листопада 2017 року, відбулися вшанування життя мисткині і виставка в її хаті в Торонто. І. Носик заповіла свої малюнки Краєзнавчому музеєві в Чорткові, тому родина радо погодилася на пропозицію УСОМ влаштувати цю останню, ретроспективну виставку перед вересильною праць в Україну.

Ірена Носик при праці в Торонтському Університеті, 1957.

Ірена Носик. „Джерело життя“, 1962.

Ірена Носик. Мозаїка.

Ірена Носик. „Глядіолі“.

Ірена Носик. „Княгиня Ольга“, 1986 (збірка Державного музею Українського образотворчого мистецтва в Києві).

Незалежна Українська...

(Закінчення зі стор. 3)

ників нашої Батьківщини, удостоєних звання Героїв України, у тому числі й тих, хто віддав своє життя, захищаючи державу, то вся Верховна Рада, всі високоповажні гості вставали, вшанували героїв. А Митрополит Онуфрій, предстоятель Московського Патріархату в Україні, сидів. І архиєрей, який був поруч з ним, хотів встати, а він його посадив на місце. Коли журналісти запитали Митрополита Онуфрія, чому він не встав, той відповів, що ми не можемо шанувати убивць. Для нас українські вояки — герої, а для нього вони — вбивці. Так ось на цю Церкву і спирається сьогодні Москва і тому воює на сході.

— У чинному статуті Російської Православної Церкви статус УПЦ МП визначено як „самокерована Церква“ і зазначено, що центр її управління розміщується в Києві, а не в Москві. Ці поправки до статуту РПЦ Архиєрейським собором внесено 30 листопада 2017 року за пропозицією Митрополита Онуфрія, щоб, як він зазначив, „уникнути подальших спекуляцій, спрямованих на підрив авторитету УПЦ в очах мільйонів українців“.

— Під час Богослужіння в усіх храмах УПЦ МП згідно з канонами згадується ім'я Московського Патріярха, глави всього Московського Патріярхату, у тому числі і в Україні. Хоч УПЦ МП і називається незалежною, самостійною в управлінні, але без згоди Московського Патріярха, московського синоду, Архиєрейського собору вона не може робити якихось кардинальних змін. І поминання Московського Патріярха під час Богослужіння є чіткою ознакою залежності від Москви.

— Москва, зокрема РПЦ, у боротьбі за збереження свого впливу в Україні часто використовує тезу про свою канонічність і неканонічність УПЦ Київського Патріярхату.

— Київський князь Володимир, охрестившись, у 988 році хрестив Київ і Русь-Україну. Він був язичником, кланявся неіснуючим богам. З літопису відомо, що прийняв християнство, бо хотів одружитися з донькою візантійського імператора. Хрещення дало змогу Русі увійти в спілкування з Візантією, з якою Русь постійно воювала, були такі моменти, коли вона могла навіть захопити Константинополь, та з християнською Європою.

Русь прийняла християнство, почалося масове хрещення, і вже дочки Ярослава Мудрого, сина Володимира Великого, стали одна королевою Норвегії, друга — Угорщини, третя — Франції. Були в Ярослава родинні зв'язки з Польщею. Чому ми святкували тисячоліття хрещення Руси, а потім відзначали 1020-ліття, 1025-ліття, це ж не ювілей. У цьому році — 1030-ліття. Для чого? Для того, щоб нагадувати про те, що наші предки в Європу хотіли увійти, і наше місце — в Європі. І щоб нам увійти в Європейський Союз повноправним членом. Ось ми й нагадуємо цими датами, що ми в Європі були ще за наших великих князів Володимира і Ярослава.

Коли Русь приймала християнство, то Московії як такої ще не було. А була Русь, і були окремі народи — меря, весь, чудь, мордва й інші, які наша Русь просвіщала. Навіть Новгород — і той не був Руссю. У літописі сказано, що єпископ з Новгорода поїхав у Русь, до Києва. Якщо він у Русь поїхав з Новгорода, значить, Новгород Руссю не був. А тим паче Руссю не була Москва, тому що її як поселення ще не було. У 1997 році Москва святкувала своє 850-ліття, а Київ у 1982-му святкував своє 1500-ліття. У 1948 році відзначалося 500-ліття автокефалії Російської Церкви, а не тисячоліття. Вони тоді самі визнали, що їх до Києва не було. Москва до хрещення Руси немає жодного стосунку. Вона є наслідком просвітницької діяльності Русі. Русь просвітила мокшан, ерзю і тому подібне, а не вони нас.

— Ваша Святосте, нині мільйони людей моляться за надання Томосу Українській Православній Церкві. Після зустрічі Президента

Петра Порошенка з Вселенським Патріярхом Варфоломієм I, звернення до нього Верховної Ради, у вірян з'явилася надія на створення в Україні єдиної Помісної Православної Церкви. І що важливо — незалежної від Москви.

— Якщо взяти всі православні парафії в Україні, то їх майже 18 тис. А в Росії їх 12 тис., і це з Білоруссю. За кількістю парафій Україна перевершує Росію. Тобто Українська Автокефальна Церква може бути більшою за російську. Чому нині Москва веде боротьбу за Українську Церкву і за Україну? Бо без України Московська Церква не буде найбільшою Церквою у світовому православ'ї, такою Церквою можемо бути ми. Слід зазначити, що в Росії, де населення 140 млн., православних номінально більше, ніж в Україні. Але у нас церковна активність, релігійність значно вища. Доказом цього є такі факти. За роки незалежності в нашій державі побудовано майже 4,000 православних храмів. Ніколи в історії жодна країна за такий період не будувала скільки храмів, як Україна! У тому числі й Росія. По-друге, за підрахунками поліції, і нашої, і російської, на Великдень в Україні до церкви прийшли 12 млн. людей, а в Росії — 8 млн., хоча там населення втричі більше.

Без України Росія втратить основу для змагання з Константинопольським Патріярхом за першість. Нині Московська Церква претендує на перше місце у світовому православ'ї, бо вона найбільша. Тому нині, коли постало питан-

Головне — боротьба за першість у світовому православ'ї і вплив на Україну, за те, щоб Україна залишалася частиною Російської імперії.

ня про надання Томосу Українській Церкві, Москва глибоко занепокоєна, бо може втратити статус найбільшої Церкви, основу для боротьби з Константинопольським Патріярхом за першість. Ось чому кинуто всі сили на те, щоб не допустити надання нам Томосу.

Для Москви надзвичайно важливо зберегти вплив через Церкву на Україну. І справа зовсім не в фінансах. Великого внеску Україна в Російську Церкву не дає. УПЦ МП бере церковні товари в Москві, продає їх тут, оце і є її внесок в бюджет Російської Православної Церкви. Це другорядне чи третєрядне. Головне — боротьба за першість у світовому православ'ї і вплив на Україну, за те, щоб Україна залишалася частиною Російської імперії. Не випадково пропагується „руський мір“. Що це таке? Це — Російська імперія. Нині за допомогою Російської Церкви точиться боротьба за створення нової Російської імперії. А те, що ця Церква допомагає реанімувати імперію, всім добре відомо. За її сприянням в „руський мір“ потрапила навіть Молдова. Імперськими ідеями хворіє не тільки російська держава, а й її Церква.

Ми сподіваємося на те, що Українська Церква отримає Томос. Вірогідність цього — 99 відс. Велику роль тут відіграє Президент Петро Порошенко, він зумів переконати Вселенського Патріярха у необхідності такого рішення. Патріярх Варфоломій хоче заручитися підтримкою інших Церков, які братимуть участь у засіданні Синоду. Він створив комісію із трьох митрополитів, котрі зустрічаються з представниками різних Церков, ведуть з ними переговори, розповідають про наміри Вселенського Патріярха.

Москва, дізнавшись про роботу над Томосом, задіяла всі можливості для того, щоб перешкодити процесові, послала своїх представників у ті Церкви, агітуючи їх не підтримувати Вселенського Патріярха. Російська держава одночасно задіяла дипломатичні канали. Московська Церква і держава працюють в одному напрямі, вони хочуть, щоб Синод не схвалив Томос. Але він уже є, написаний богословами і обґрунтований. В основу покладено факт незаконного, неканонічного приєднання Київської митрополії до Московського Патріярхату 1686 року. Через це Вселенський Патріярх і досі вважає Київську митрополію своєю канонічною територією. Це по-перше. По-друге. На цій самій підставі Константинопольський Патріярх у 1924 році надав автокефалію Польській Церкві, яка була частиною Київської митрополії. На

той час Польща стала незалежною державою.

Так ось у Томосі, на який ми очікуємо, є посилення на те, що Українська Церква — це Київська митрополія, канонічна територія Константинопольського Патріярхату. З другого боку, Україна у 1991 році стала незалежною державою. Як у 1924-му до Вселенського Патріярха звертався Пилсудський, єпископ Польської Церкви, так до Вселенського Патріярха, як до першого серед патріярхів і глави Церкви-Матері, бо ми прийняли хрещення від Константинополя, з проханнями про надання автокефалії звернулися Президент Петро Порошенко, Верховна Рада, єпископати Київського Патріярхату та УАПЦ. Усе це в Томосі відзначено. Влада і віряни добре розуміють, що автокефалія має величезне значення для збереження української державності та національної безпеки.

— Томос буде один. Його отримає УПЦ КП і УАПЦ. А якщо Томосу не буде?

— Томос отримає Українська Церква Київського Патріярхату і УАПЦ, це буде означати об'єднання цих Церков. Московському Патріярхатові доведеться вирішувати, приєднуватися до канонічної, визнаної Вселенським Патріярхом й іншими Церквами Української Церкви чи ні. Ми передбачаємо, що не всі парафії, священики та єпископи приєднаються до Помісної Церкви. Робити це їх примушувати ніхто не стане.

Однак ті, хто не приєднається, не матимуть права називатися Українською Православною Церквою, а будуть лише митрополією чи екзархатом Російської Православної Церкви в Україні. Якщо вони хочуть молитися з Московським Патріярхатом, хай моляться. Але якщо вестимуть антиукраїнську діяльність — зазнають покарання. Держава, якщо вона держава, має карати зло, інакше спокою не буде.

Якщо ж, припустимо, станеться так, що Томосу не буде, це означатиме, що Московська Церква є реально найвпливовішою у православ'ї. Ми бачили поведінку Московського Патріярхату під час підготування до Всеправославного Собору. Тоді домовилися про скликання Собору у 2016 році, погодили документи, але Москва переконала своїх сателітів — Антіохійську, Грузинську та Болгарську Церкви — не брати участі у Соборі. А потім заявила, мовляв, оскільки на Соборі будуть не всі, то і вони не прийдуть. Собор відбувся, але прийняті на ньому документи Москва не визнає. Утім, незважаючи на це, вони діють.

Я особисто впевнений, що шантаж Москви не вплине на рішення Вселенського Патріярха, і Томос буде.

— Отримання Томоса буде рівнозначно набуттю незалежності Україною у 1991 році?

— Коли буде Томос, Верховна Рада має прийняти закон про перереєстрацію всіх парафій. Другий закон — про обрання релігійного центру. Щоб не було релігійної боротьби, належність храмів має визначати більшість вірян шляхом голосування. Якщо більшість виступить за Московський Патріярхат, то храм належатиме йому, якщо за Київський — то Українській Церкві. Як і лаври. У нас їх дві — Києво-Печерська і Почаївська.

— А Святогірська?

— То творіння Януковича. Лаври — це народні святині, власність української держави і мають належати Українській Православній Церкві. Відзначаючи 1030-ліття хрещення, маємо пам'ятати, що саме ми є спадкоємцями Київської Руси. Після Томосу історія Російської Церкви має починатися не з князя Володимира, бо Москва і Московська Церква до хрещення Руси жодного стосунку не має, а з 1448 року, коли Московська митрополія відокремилася від Київської. Як ми вже зазначали, у Білокам'яній у 1948 році широко відзначали 500-ліття автокефалії Московської Церкви. Тоді там чітко сказали, що існує тільки 500 років, а не з 988-го, як ми. Сподіваюся, що 1030-ліття хрещення Руси будемо святкувати як визнана Українська Автокефальна Церква.

„Голос України“

ПОДОРОЖІ

Зачарована Десна надихала Олександра Довженка. (Фото: Олександр Костирко)

Сосниця – місто Олександра Довженка

Олександр Костирко

СОСНИЦЯ, Чернігівська область. – Сосниця стала відомою в усьому світі завдяки Олександрові Довженкові, який народився у цьому місті. Ще за його життя директор школи Іван Сорока прикріпив на хатинці, де народився О. Довженко, невеличку пам'ятну дошку. З того часу вона оберігається законом. Після смерті мистця при Спільці письменників України була створена комісія з літературної спадщини О. Довженка й 29 грудня 1958 року було виділено фонди на відкриття музею О. Довженка.

Спочатку весь музей розміщувався в невеликій селянській хаті під солом'яною стріхою. Потім на подвір'ї встановили погруддя О. Довженка (скульптор Леонід Козуб). В 1974 році, до 80-річчя О. Довженка збудували просторе приміщення, оновили літературну частину експозиції, реставрували садибу-музей. Перед хатою встановили композицію „Юний Сашко“.

Тепер садиба огорожена плотом, на території музею посадили сад. У меморіальній хаті зібрані ужиткові речі, знаряддя праці тих часів, старовинний одяг, посуд, вишиті рушники. Біля печі висить дерев'яна колиска. Можна подивитись на книги, яких торкались його руки, побачити запис про народження в метричній книзі.

Кожен відвідувач музею поринає у світ дитинства О. Довженка, у життя селянської родини тих часів. Коли я прийшов до музею, то ніби переносюсь і в своє минуле, бо Сосниця – це й моє місто. Раніше, навчаючись в школі, я був частим відвідувачем хати О. Довженка. А ще на кожний день його народження учням кожної класи від його вдови Юлії Солнцевої давали торт.

Цього разу я приїхав до Сосниці з дружиною та внуком Борисом. 10 років я не був в Сосниці. Тихеньке місто, все в зелені. Поряд проті-

кає річка Убідь. За п'ять кілометрів несе свої води Десна. З'явилися новобудови, працює Центр технічної творчості, в якому навчають молодь керівник обласного осередку Ліги радіоаматорів України Олександр Клименко та вчитель місцевої школи Василь Корилук. Працює молодіжний табір „Сіверська Січ“, де учні знайомляться з історією краю, подорожують на велосипедах.

Історики вважають, що Сосниця виникла на початку XII ст. як фортеця, що контролювала переправу

через річку Убідь на Чернігівському шляху. 1234 року, коли Данило Галицький, надаючи допомогу київському князеві Володимирові Рюриковичу, виступив проти Чернігівського князя Михайла Всеволодовича і заволодів кількома містами, серед них була і Сосниця.

1239 року Сосницю зруйнували монголо-татари. Після московсько-литовської війни (1500-1503 роки) містечко увійшло до складу Московської держави. У 1527 році Сосниця налічувала 30 дворів і дві церкви.

З 1649 року Сосниця – центр Чернігівського, з 1654 року – Ніжинського, а з 1663 року – знову Чернігівського полків. Цього ж року утворено Сосницький полк під орудою полковника Якова Скидана, який діяв 25 років, відстоюючи в битвах права і вольності жителів краю. Вважають, що Микола Гоголь створив образ Тараса Бульби, використавши переказ про Я. Скидана. Пов'язано з Сосницею і ім'я гетьмана Правобережної України Петра Дорошенка, який тут перебував на засланні в 1676-1677 роках.

До нашого часу збереглася Покровська церква, споруджена у 1724 році, а в 1847 році повністю перебудована. Церква має традиційну структуру козацького храму. На стінах зберігся олійний живопис, що ілюструє біблійні сюжети і має мистецьку цінність.

Свято Івана Купала в Сосниці.

В Музей-садибі Олександра Довженка.

Покровська церква.

Полагоджуйте всі банківські справи через інтернет

- Перегляд своїх рахунків
- Перевірка вкладів
- Електронні оплати рахунків
- Електронні щомісячні звіти

Без оплат

Безпечно

Доступно 24/7

Надійно

Просто

www.selfreliance.ny.org

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

Федеральна Кредитова Кооператива

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

Головне б'юро: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Phone: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

Вигідно розташовані філії:

Kerhonkson:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845.626.2938
Fax: 845.626.8636

Uniondale:

St. Vladimir Parish Center
226 Uniondale Avenue
Uniondale, NY 11553
Tel: 516.565.2393
Fax: 516.565.2097

Astoria:

32 01 31st Avenue
Astoria, NY 11106
Tel: 718.626.0506
Fax: 718.626.0458

Lindenhurst:

Holy Family Ukrainian
Catholic Church
225 North 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631.867.5990
Fax: 631.867.5989

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

НОВИНИ З УНІВЕРСИТЕТУ „ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ“

В академії встановили новий рекорд України

Ірина Білоконь

ОСТРОГ, Рівненська область. – У Національному університеті „Острозька академія“ 7 червня відбувся Всеукраїнський марафон безперервного читання поезії з метою встановлення рекорду України. Ідею заходу запропонував колектив академії з підтримкою Студентської ради при Міністерстві інформаційної політики України.

Учасники марафону безперервно упродовж семи днів читали поезію українських авторів і твори світових класиків, перекладені українською мовою.

Захід проводився у формі естафети. Далі читання поезій продовжили Інститут міжнародних відносин Київського національного університету ім. Тараса Шевченка,

Полтавський національний технічний університет, Донецький державний університет управління, Львівський національний аграрний університет та Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Григорія Сковороди.

Студенти та викладачі розпочали марафон читанням поезій письменника Герасима Смотрицького – першого ректора Острозької академії, продовжили творчістю сучасних письменників, які писали про Острог та академію.

„Національний проект „Книга рекордів України“ пишається тим, що саме Острозька академія встановила патріотичний рекорд вже увосьме“, – зауважив представник Книги рекордів України Олександр Шустерук.

Студенти та викладачі Острозької академії під час марафону читання поезії. (Фото: Сергій Дорош)

Провели міжнародний курс камерної музики

Олексій Костюченко

ОСТРОГ, Рівненська область. – Міжнародний курс камерної музики відбувся у Національному університеті „Острозька академія“. 24 червня-1 липня учасники з Франції, Англії, Бельгії, Ізраїля, Швеції, Італії та України відвідували лекції професорів зі світовим ім'ям Наталії Пасічник (фортепіан) та Леоніда Кербеля (скрипка). У висліді відбувся майже двогодинний концерт, на якому прозвучали твори відомих композиторів.

„Музична освіта в Україні здебільшого спрямована на виховання передусім солістів, а камерна музика є додатковим до основної спеціальності предметом. Утім більшу частину європейського музичного ринку складає камерна музика. Я хотіла створити платформу, де молоді і зовсім юні музиканти з України та Європи могли б зустрітися через такого роду музичне спілкування. Більшість українських

дітей не можуть дозволити собі заплатити 2,000 євро за такі курси в Європі, тому я вирішила започаткувати їх в Україні й надала 12 дітям свою особисту стипендію на участь в них. Це діти, яких я особисто відібрала, коли була на двох конкурсах минулого року – ім. Петра Чайковського та ім. Володимира Горовіца, а також у співпраці з громадською організацією „Відповідальне майбутнє“, яка опікується талановитими дітьми-переселенцями“, – прокоментувала подію засновниця і директорка Українського інституту у Швеції Н. Пасічник.

Вона рада, що до курсу долучився знаменитий бельгійський скрипаль Леонід Кербель, який має вже 25 років досвіду проведення таких форумів.

„Викладачі Наталія Пасічник та Леонід Кербель просто вражають своїм вмінням навчати майстерності музики“, – поділилася враженнями Міріам Лілефорс зі Швеції.

Організатори курсу Наталія Пасічник та Леонід Кербель. (Фото: Леся Касіяненко)

Учасники і організатори Міжнародного курсу камерної музики. (Фото: Леся Касіяненко)

Вручено стипендії Товариства Української Мови-США

Віра Боднарчук

Ректор Національного Університету „Острозька Академія“ д-р Ігор Пасічник повідомив Товариство Української Мови (ТУМ) ім. Шевченка в США, що стипендії ТУМ було надано десятком студентам університету, які навчаються на факультетах мови і літератури, економіки, психології, міжнародних відносин та права.

30 травня представники діаспори з Торонто Віра Маланчій і Богдан Колос вручили стипендії Юлії Галапач, Лесі Касіяненко, Богданові Мановському, Василю Мурткові, Діані Олійник, Оксані Пархамчук, Юрієві Пашкові, Тетяні Сушницькій, Дмитрові Стретовичеві

і Вікторії Фухма. Всі стипендіати беруть участь у студентському та громадському житті. Всі вони прислали листи вдячності за надані стипендії.

Ю. Галапач написала: „Хочу висловити вам щирі подяку за ваше бажання заохочувати студентів до саморозвитку та самовдосконалення, за підтримку української мови та сприяння її популяризації. Ціную такі погляди та вважаю, що вони є необхідними не лише для сучасної молоді, але й для всього українського суспільства. Нехай ваша доброта і щедрість повернуться до вас сторицею. Бажаю вам усіляких гараздів, здоров'я, процвітання і побільше тепла на вашому життєвому шляху“.

Вручення стипендій студентам Острозької академії. (Фото: Едуард Балашов)

Чого бракує...

(Закінчення зі стор. 1)

тувати“.

Людство вперто і без кінця-краю блудить навіть не у трьох, а у „двох соснах“, не спмагаючись застосувати цінний, непроминальний досвід минулого до сьогоднішніх проблем. Зокрема до проблем „лібералізм-консерватизм“, „космополітизм-патріотизм“, „об'єднання-національне відчуження“.

Знов і знов з'являються політики з категоричним вказівним пальцем. Тільки вправо! Тільки вліво! А відсутність моралі у цьому зіштовхуванні робить обидві течії однаково брудними і небезпечними.

У ці дні по Європі їздить Стів Бенон, колишній головний радник Президента Дональда Трампа з питань політичної стратегії. Нещодавно він заснував у Брюсселі аналітичний центр „Рух“ (The Movement) – як націоналістичну, євроскептичну альтернативу Фондові „Відкрите суспільство“ амери-

канського мільярдера-філантропа Джорджа Сороса.

Метою цього Бенонового „Руху“ є зібрати під одним прапором всі праві сили в Європі і врешті позбавити Європейський Союз будь-якої перспективи. Тобто він хоче того самого, що й Володимир Путін. І вже має впливових прихильників – Марін Ле Пен у Франції, Найджела Фараджа у Британії, Віктора Орбана в Угорщині, Ярослава Качинського в Польщі, Себастьяна Курца в Австрії, Джузеппе Грілла і Матео Сальвіні в Італії.

Виступаючи в березні перед французькими правими радикалами, С. Бенон закликав: „Нехай вас називають ксенофобами, расистами, націоналістами. Носіть це як відзнаку пошани!“.

А під час відвідин Ватикану уточнив: „Сильні країни з сильними націоналістичними рухами стають сильними сусідами. Це основа Західної Європи і Сполучених Штатів“.

Дуже добре, дуже правильно. Але як бути зі Східною Європою, де правий радикалізм, обіцяючи зробити свою державу „сильною“,

водночас хоче, аби сусід був якомога слабшим і вже сьогодні зазіхає на сусідські території?

І як бути з Україною, якій так нашкодив С. Бенонів однопартієць і одностудець, патологічний грошолоб Пол Манафорт, накинувши тупоголовому Вікторові Януковичеві „безпомилкову“ концепцію – звинувачувати всю тодішню українську опозицію в антисемітизмі? Лише за цей злочинний наклеп на українців П. Манафорт мав би сісти за ґрати. Чому б С. Бенонові не поїхати до Києва і не вибачитися за цю підлу брехню? Чому б йому, замість розпалювати взаємну ненависть в Європі, не похвалити перед усім світом Україну, яка зберігає внутрішню рівновагу між традиціоналізмом і ліберальною демократією, між патріотизмом і єдністю з цивілізованим людством?

С. Бенон в Європі вдається до небезпечної підміни понять, отожднюючи правий радикалізм з „християнськими цінностями“. Раджу йому, скориставшись перебуванням в Європі, прочитати працю Рудольфа Штайнера „Сенс

християнства“ зокрема ці рядки: „Сенс християнства полягає в тому, щоб, з одного боку, те, що пов'язане в роді, в сім'ї, у вузько-обмежені спільності, розчинити і так розчленити їх на індивідуальності, щоб кожна окрема людина відчувала себе індивідуальністю, а з іншого боку, аби кожен з нас таки відчував себе членом усього людства. Обидві ці речі як полярності ідуть поряд одна з другою“.

Відвідавши київський революційний Майдан, відомий французький філософ Бернар-Анрі Леві згодом писав: „Не лише Європа може допомогти Україні, проте й Україна могла б допомогти Європі. Не інвестиціями чи грошима. Україна може дати те, чого бракує Європі – дух. У Франції, моїй країні, Європа, надто часто, – це порожнє слово. Ми більше не знаємо, що воно означає. Натомість, тут, у Києві, це поняття наповнене, насичене“.

Крайньо правий і крайньо лівий радикалізми – однаково неповні, недостатні системи уявлень про людський світ, однаково далекі від підставових істин людського буття.

Для чого потрібен...

(Закінчення зі стор. 4)

році, нині зруйнована.

Сьогодні всі існуючі пропозиції щодо можливих змін суперечать самій Конституції, є нелегітимними і юридично нікчемними.

Отже, перш за все, ми маємо чітко розуміти механізм ухвалення нового Основного Закону. Розроблення нової Конституції потребує спільних зусиль у трикутнику: президент – парламент – громадянськість.

Завдання парламенту і президента – створити і дотримувати-

ся правової рамки процесу. Завдання громадянського суспільства – зформувати замовлення політикам на іншу Конституцію, вкинути в дискусію свіжі ідеї, підтягнути саму державу до значно вищого рівня розвитку, на якому перебуває суспільство.

За таких умов нас неминуче очікує перехідний період (до трьох років). Новий парламент має ухвалити Конституційний акт, що буде відповіддю на питання, яким шляхом ми йдемо до нової Конституції.

Конституційний акт покладе тиме зобов'язання на президента організувати і провести конституційний процес. Бо тільки глава держави як гарант дотримання Кон-

ституції може стати архітектором такого важливого будівництва.

А обов'язок парламенту полягатиме в ухваленні нової Конституції у визначені терміни.

Я готовий взяти на себе цю відповідальність. Разом з однодумцями ми створюємо робочу групу, яку очолить відомий юрист Володимир Шаповал. До кінця 2018 року проект Конституційного акту буде винесений на загальне обговорення в рамках передвиборної кампанії.

„Українська правда“

Роман Безсмертний – дипломат, політичний і громадський діяч, Київ.

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Ліцензований продавець страхування життя
Ukrainian National Assn., Inc.
Tel.: 480-207-7070
e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець Страхування Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unamember.com

Повідомлення для Членів 472 Відділу УНСоюзу

З днем 1 серпня 2018 року Відділ 472 з'єднався з відділом 399, секретарем якого є **Андрій Скиба**. Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі на адресу -

Mr. Andriy Skyba
4575 N Nagle Ave.
Harwood Heights, IL 60706-4807
(708) 964-3770 • (708) 774-9320

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899
ROXOLANA
INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanaltld@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ROXOLANA Travel
• У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
• Візові послуги до України (без запрошення).
• Зустрічаємо і відвозимо на літовище.
• Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service
ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:
Сума Оплата Сума Оплата Сума Оплата
\$100 - \$ 7 \$400 - \$12 \$ 800 - \$17
\$150 - \$10 \$500 - \$12 \$ 900 - \$20
\$200 - \$10 \$600 - \$15 \$1000 - \$20
\$300 - \$12 \$700 - \$17
Сума вище \$1000 - Оплата 2%
Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.
* Додаткова оплата за доставку. Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ
Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога **вміст пакунок:**
борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
оля - 1 гальон, тушонка - 3 ф., салами - 3 ф.,
родинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ
МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *
• Пересилайте пакунки до нас через UPS.
• Додаткова знижка для організацій.
• Користуючись нашими ARS наліпками.
• Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
• Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
• Готові продуктові пакунки з каталога.
• Медикаменти на замовлення до України.
1-888-PAKUNOK (725-8665)

Україна бореться...

(Закінчення зі стор. 5)

Маштаби корупції в Україні породили виникнення своєрідного „законову збереження корупції“: якщо вона десь зникає, треба дивитись, де вона з'явиться. Тут слушно привести думку одного нігерійського журналіста про Президента Нігерії Мухаммаду Бухарі: Мухаммада Бухарі бореться з корупцією, але і корупція бореться з Бухарі. Отже, як і в нас — хто кого? В Малайзії корупція, зрештою, взяла верх, і М. Махатхір в свої 92 роки змушений був повернутися у владу, щоб продовжити війну.

Як міняти один спосіб виробництва (азіатський, де корупція є його фундаментом) на інший (вже постіндустріальний) — це окрема і складна розмова. В будь-якому

випадку тут потрібен провідник з стратегічним баченням майбутнього України.

Наполеон, який активно боровся з корупцією, казав: „Коли влада корумпована, а народ на це не реагує, то ніякі закони не допоможуть, окрім тиранії“.

Тиранія в ХХІ ст. звучить негарно, але чи є якась інша рада?

„День“

Руслан Гарбар – історик, журналіст-міжнародник, Київ.

ARKA
Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ
• Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
• Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
• Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.
ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776
CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543
PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Полтавці вклонилися пам'яті Василя Барки

Валентина Шемчук

ПОЛТАВА. – 16 липня виповнилося 110 років від народження відомого українського письменника Василя Барки (Василя Очерета) у селі Соломиці неподалік Лубен, на Полтавщині. До ювілею у книгозбірні-філії міської централізованої бібліотечної системи відкрито книжкову виставку „А тополя теж кричала“.

Долею закинута від батьківської землі після німецького походу до США В. Барка у романі „Жовтий князь“ одним із перших розповів світові про трагедію Голодомору 1932-1933 років в Україні.

Шануючи талант і жертвенність В. Барки, полтавці вперше повернули його ім'я із забуття, коли провели публічне зібрання в дні 100-ліття від дня народження письменника. Тоді ж очільники обласних об'єднань Всеукраїнського товариства політичних в'язнів і репресованих та Міжнародної організації „Жіноча громада“ Володимир Гнітько та Валентина Шемчук разом із правозахисником Анатолієм Банним та Валентином Біліченком з „Зеленого світу“ організували на головній вулиці Полтави акцію пам'яті В. Барки.

Ініціатори акції пам'яті Василя Барки на головній вулиці Полтави у 2008 році (зліва): Володимир Гнітько, Анатолій Банний, Оксана Гнітько, Валентин Біліченко, Валентина Шемчук. (Фото: Раїса Прокоф'єва)

Вшанували Осипа і Надію Мандельштамів

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 5 липня відбулося відкриття меморіальної дошки поетові Осипу Мандельштаму та його дружині Надії Мандельштам (Хазіній). Ініціатори проекту – Український центр міжнародного ПЕН-клубу, видавництво „Дух і Літера“ та Центр юдаїки.

На відкритті пам'ятної дошки зібралися представники влади, українські літератори, художники, скульптори та кияни – шанувальники творчості видатного поета і письменника. Прозвучали переклади поезій О. Мандельштама українською мовою у виконанні Василя Шандра.

У 1919-1929 роках О. Мандельштам очолював поетичну секцію Всеукраїнського літературного комітету, брав участь у поетичних читаннях, створив яскраві начерки про Київ і театр Леся Курбаса „Березіль“. Він був одним з тих, хто не боявся писати про Голодомор,

Скульптор Світлана Карунська (зліва) з колегою на відкритті пам'ятної дошки подружжю Мальдештамів. (Фото: Георгій Лук'янчук)

ще коли смерть збирала свої страшні жнива в Україні. О. Мандельштам написав пророчий вірш про Сталіна, в якому назвав соратників і прихильників вождя напівлюдьми.

Поет не вперше був заарештований 2 травня 1937 року і загинув у пересильному таборі під Владивостоком 27 грудня 1938 року.

Пом'янули замучених у катівні

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 1 липня, біля каплички пам'яті жертв сталінських репресій, на території Агротехнічного інституту, відбулося віче-реквієм, присвячене 77-й річниці трагічних подій у Бережанській тюрмі НКВД. Священники різних християнських конфесій відслужили Панахиду за жертв окупаційного режиму в супроводі хору церкви Пресвятої Трійці.

В кінці червня 1941 року, коли радянська влада поспіхом відступала з Галичини під натиском німецьких військ, у бережанській катів-

ні вбили до 1,500 осіб. Останки 157 мучеників нині відомі й поховані родичами у декількох спільних могилах. Решта вивезені енкаведистами у невідомі місця. Тіла безневинних людей мали сліди жаклих тортур.

У 1992 році з ініціативи громади на фасаді будівлі колишньої в'язниці (нині один із корпусів Агротехнічного інституту), над вікнами підвалів, де українські патріоти зазнавали тортур, встановлена меморіальна дошка на згадку про жертви кривавих подій 1941 року. В одній із колишніх камер смертників цієї будівлі діє кімната-музей пам'яті жертв сталінських репресій.

Поминальні заходи біля каплички пам'яті жертв сталінських репресій у Бережанах. (Фото: Марія Бойко)

Львів пам'ятає Яцека Куроня

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – 17 червня, у 14-ту річницю смерті, на площі Яцека Куроня, урочисто відкрили інформаційну таблицю, присвячену визначному учасникові польської антикомуністичної опозиції, прихильникові України і польсько-українського порозуміння Я. Куроневі.

Я. Куронь – почесний громадянин Львова. Народився у Львові 3 березня 1934 року, помер 17 червня 2004 року у Варшаві.

У заході взяли участь міський голова Львова Андрій Садовий, дружина Я. Куроня Данута Куронь, віце-маршалок Сенату Польщі Богдан Борусевич, віце-ректор Українського Католицького Університету Мирослав Маринович, голова товариства „Надсяння“ Володимир Середа, польська делегація та представники міської влади.

Таблицю відкрили А. Садовий і Д. Куронь. Таблиця написана укра-

Пам'ятна таблиця на площі Яцека Куроня. (Фото: Марта Осадца)

їнською, англійською та польською мовами.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА І СЕРДЕЧНА

Our services are available

anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

VARSHAVSKY MONUMENTS
862-812-7086

E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ

Великий вибір граніту

Індивідуальний дизайн

Гравірування на граніті

Керамічні фотографії на пам'ятники

Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

Суд над Манафортом...

(Закінчення зі стор. 7)

шей, ухилення від сплати податків тощо). Тому потрібно розуміти, що попри політичний аспект цих судових процесів, є ще й правова сторона. Вона полягає в тому, що звинувачення на адресу П. Манафорта — серйозні і, швидше за все, певна частина з них буде доведена.

Президент США Дональд Трамп уже неодноразово заявляв про те, що готовий застосовувати президентське помилування щодо тих, кого звинувачує Спеціальний прокурор Роберт Мюллер, проводячи своє розслідування. Тому, скоріше за все, яким би не був вирок

суду, очевидно, довго у в'язниці П. Манафорт не перебуватиме.

Для України або українських політиків прямих правових наслідків суду над П. Манафортом, звичайно, не буде. В принципі, більшу частину інформації про українські сюжети ми вже знаємо та розуміємо, хто до цього був причетний.

Найменше політичних наслідків того, що інкримінують П. Манафортіві, буде для самого Президента Д. Трампа — він покищо залишається недосяжним. Але сам факт того, що люди з його оточення піддаються такому переслідуванню, звичайно, послаблює політичні позиції Д. Трампа, а це може мати віддалені наслідки (наприклад, під час наступних президент-

ських виборів у США).

Винесення присудів, якщо вони раптом стосуватимуться якихось епізодів в Україні, матиме наслідки для українських політиків щодо їхнього сприйняття у світі, і перш за все щодо можливостей їхньої співпраці зі Сполученими Штатами. Як ми розуміємо, США мають великий вплив на українську політику, тому можемо очікувати, що дехто потрапить у досить скрутне становище. Але, очевидно, що йдеться лише про декілька прізвищ, і навряд чи це буде масове явище.

УНІАН

Богдан Яременко – дипломат, керівник Громадського фонду „Майдан закордонних справ“, Київ.

Президент України...

(Закінчення зі стор. 1)

знання анексії до політики деокупації Криму. Відзначено, що підходи США щодо політики відносно Росії залишаються чіткими і недвоякими – доки Кремль не змінить свою конфронтаційну політику, ціна агресії для Росії і надалі зростатиме.

Сторони наголосили, що політика санкцій щодо Росії зберігатиметься, доки не будуть відновлені суверенітет і територіальна цілісність України, включно з Кримом. Спроби російської сторони нагнати ситуацію і надалі отримуватимуть адекватну відповідь і збільшуватимуть ціну триваючої агресії.

Співрозмовники обговорили важливість скоординованих дій у рамках просування ініціативи розміщення міжнародних миротворців ООН на всій території окупованого Донбасу, включно з поверненням контролю над неконтрольованою ділянкою кордону України з Росією.

Важливу увагу було приділено питанню звільнення українських заручників та політичних в'язнів, які утримуються в Росії та на окупованих територіях на Донбасі і в Криму. Обидва провідники підтвердили рішучу позицію Києва та Вашингтону щодо існуючих безпечних викликів внаслідок реалізації проекту „Північний потік-2“.

М. Помпео привітав П. Порошенка з успішним початком процесу запуску Антикорупційного суду.

Сторони також обговорили актуальні питання зміцнення стратегічного партнерства між Україною і США, зокрема у сфері безпеки і оборони, а також підтримку прогресу України на шляху реформ.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

МИ ЗАВЖДИ ПОРУЧ!

Home Office:
2332 W. Chicago Ave.
Chicago IL 60622
773-328-7500

5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL
302 E. Army Trail Rd. Bloomingdale IL

773-589-0077
847-359-5911
630-307-0079

734 Sandford Ave. Newark NJ
558 Summit Ave. Jersey City NJ
60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ

973-373-7839
201-795-4061
973-887-2776

ВСІ ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ!

Цілодобовий доступ через Інтернет
Безкоштовні чекові рахунки
Безкоштовний Mobile App
Фотографування розрахункового чека та його депозит
VISA® Debit картки і VISA® Credit картки
Безкоштовний BillPay
Позики на житло, на інвестиції в нерухомість
Позики на автомобілі
Безплатні банкомати (ATM), разом 62,000 у США

ДЕРЖАВНЕ СТРАХУВАННЯ

Членські заощадження на рахунках (ощадних, чекових, маркет-шер і шер сертифікатах) застраховані агенством федерального уряду (National Credit Union Administration - NCUA) до мінімальної суми \$250,000. Особисті пенсійні (IRA) рахунки додатково застраховані до \$250,000.

За докладною інформацією телефонуйте на безкоштовний номер 888.222.8571

SELFRELIANCE.COM

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуюмо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!**

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

**Відділ
реклами:**

**973-292-9800,
дод. 3040**

Ділимося сумною вісткою з рідними і знайомими,
що 21 липня 2018 року, проживши 97 років,
з волі Всевишнього відійшла у вічність
наша найдорожча Мама, Бабця і Прабабця

св. п.

Мирослава Данилишин

Панахида була відправлена 26 липня 2018 року в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.

Похоронні відправи відбулися 27 липня 2018 року в церкві св. Юра в Нью-Йорку, а опісля на цвинтарі Gate of Heaven, Mt. Pleasant, NY.

У глибокому смутку залишилися:

діти	Евген Данилишин з дружиною Ліндою Люба Костриба з чоловіком Михайлом Надія Кігічак з чоловіком д-ром Юрієм
внуки	Рома Кравець з чоловіком Віктором д-р Таня Базарко з чоловіком Данилом д-р Надія Кігічак д-р Юрій Кігічак Грегори Данилишин з дружиною Дженифер
правнуки	Олена, Тома, Катерина, Вікторія, Александер, Ейва, Аня

ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною і болючою вісткою, що

св. п.

Петро Олег Бабій

відійшов у вічність 16 липня 2018 року в Long Beach, CA.

У смутку залишив:

дружину	- Моніку
маму	- Стефанію
сестру	- Марічку

ближчу і дальшу родину в США, Канаді й Україні.

Вічна йому пам'ять!

Оселя ОДВУ ім. О. Ольжича
в Лігайтоні, ПА

ділиться сумною вісткою з українською
громадою, що відійшов у вічність довголітний
імпрезовий референт оселі, колишній член ЦУ
ОДВУ, член 12-го відділу ОДВУ, комендант діточих таборів
Українського Золотого Хреста

св. п.

Микола Бойчук

Похоронні відправи відбулися в п'ятницю, 6 липня 2018 року,
в Церкві Благовіщення Пречистої Діви Марії в Мелровз-Парку, ПА,
а відтак на цвинтарі св. Марії в Елкінс-Парку, ПА.

Опечаленій дружині Марії та родині складаємо найглибші співчуття.

Вічна йому пам'ять!

Управа оселі ОДВУ ім. О. Ольжича

Ділимося сумною вісткою,
що в суботу, 28 липня 2018 року, на
101-му році життя відійшла у вічність
наша найдорожча Мама і Бабця,

св. п.

Юлія Копчинська

з дому Коритко

вдова св. п. Володимира, який упокоївся у 2001 році,
народжена 13 травня 1918 року
в місті Бурштин, Івано-Франківська область.

Залишилися у глибокому смутку:

син	- Мирон
внучки	- Христина і Катерина

та ближча і дальша родина в США й Україні.

Похоронні відправи відбулися 2 серпня 2018 року в Українській католицькій церкві св. Юра в Нью-Йорку, а відтак на цвинтарі св. Духа в Campbell Hall, NY. Дякуємо всім за молитви.

У 40-ий день відходу до вічності, 5 вересня 2018 року, о годині 7:30 ранку буде відправлена Поминальна Божественна Літургія в Українській католицькій церкві св. Юра в Нью-Йорку.

Для вшанування пам'яті Покійної, бажаючи можуть скласти добровільні пожертви на підтримку:

- Society of Veterans of Ukrainian Insurgent Army Inc.,
c/o Bohdan Kowalyk, 61 Bryant Rd., Yonkers, NY 10701
- Ukrainian American Youth Assn. - NY Branch,
136 2nd Ave., Ste 201, New York, NY 10003

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і пластовими друзями, що в суботу, 4 серпня 2018 року, після довгої і важкої недуги помер наш дорогий Батько, Дід і Прадід

св.п. ЛЮБОМИР ДУМАНОВСЬКИЙ

нар. 24 квітня 1932 року в місті Чорткові, Західна Україна.

У 1944 році родина Думановських покинула Україну перед більшовицькою навалою. Наприкінці Другої світової війни, в травні 1945 року, Думановські опинилися в селі Eutenhausen (Schwabens), в окупованій американцями зоні Німеччини. Потім жили в таборі переміщених осіб в баварському курортному містечку Бад Верісгофен, де була українська гімназія, пластовий та спортивний гуртки, активним членом яких став св. п. Любомир. В травні 1948 року родина переїхала до іншого табору українських переміщених осіб у Ділінгені над Дунаєм.

В січні 1949 року родина Думановських прибула кораблем на поселення до Буенос Айресу, Аргентина, де прожила несповна 20 років, і в 1967 переселилася до Сполучених Штатів Америки.

В Аргентині та в США св.п. Любомир був активним членом української громади, зокрема в скаутській організації Пласт, у Великому Племені «Лісові Чорти».

Похорон св.п. Любомира відбувся в середу, 8 серпня 2018 року, з Української католицької церкви св. Миколая в Пасейку, Н.Дж., довголітним парафіянином якої він був. Похований на Holy Cross Cemetery, North Arlington, NJ.

Любомир був чоловіком св.п. Адріани Аврам та братом св. п. Ірени Ференцевич. Залишив у смутку доньок Сандру, Маріану та д-р Тамару і сина Павла; внуків Данила, Михайла, Стівена, Ганну, Джоу, Jake та Alexa; правнуків Adalynn, Nicholas та Elijah.

Замість квітів пожертви можна надсилати до: The Michal J. Fox Parkinson's Foundation, P.O. Box 5014, Hagerstown, MD 21741-5014.

Вічна йому пам'ять!

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA

З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

Простіший Спосіб Платити

ВЖИВАЙ ТЕЛЕФОН, А НЕ ГАМАНЕЦЬ. ЦЕ ПРОСТО, НАДІЙНО І БЕЗПЕЧНО!

Відтепер можете вживати свої кредитні або дебетні картки VISA від SUMA для здійснення покупок через Apple Pay, Android Pay або Samsung Pay. Використовуйте усі переваги своїх кредитних або дебетних карток VISA від СУМА при зручних оплатах через додаток на телефоні.

Все що потрібно зробити – завантажити додаток і внести інформацію про свою картку від СУМА.

Наші зручно розташовані філії до Ваших послуг

Main Office
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch
Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch
Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch
Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch
Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

1-888-644-SUMA (7862) | Visit us online at www.sumafcu.org